

Tilinpäätös

2024

27.2.2025

Sisällys

1	Toimintakertomus	2
1.1	Johdon katsaus	2
1.2	Tuloksellisuus	4
1.3	Vaikuttavuus	6
1.3.1	Toiminnan vaikuttavuus	6
1.3.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	8
1.4	Toiminnallinen tehokkuus.....	8
1.4.1	Toiminnan tuottavuus.....	8
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus.....	12
1.4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	15
1.4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	23
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta	25
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	25
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	29
1.6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	32
1.6.1	Henkilöstömäärä, -rakenne ja -kulut.....	32
1.6.2	Työhyvinvointi ja henkilöstön liikkuvuus	34
1.6.3	Osaaminen ja aineeton pääoma	39
1.7	Tilinpäätösanalyysi.....	40
1.7.1	Rahoituksen rakenne	40
1.7.2	Talousarvion toteutuminen.....	41
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	42
1.7.4	Tase	44
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	46
1.9	Arviointien tulokset.....	47
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	49
1.10.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	49
1.10.2	Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan kautta tulleita ilmoituksia koskevat yhteenvetotiedot ..	49
1.10.3	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	49
1.11	Kuvioden 1–3 tiedot taulukkomuodossa.....	49
2	Tilastokeskuksen talousarvion toteumalaskelma.....	50
3	Tilastokeskuksen tuotto- ja kululaskelma	51
4	Tilastokeskuksen tase.....	52
5	Tilastokeskuksen liitetiedot	53
6	Allekirjoitus.....	59

27.2.2025

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Tilastokeskuksen toimintaympäristön muutokset ovat olleet ennakoitua kaltaisia vuonna 2024. Maailma on monimutkaistunut, tiedon tarve ja määrä kasvanut ja teknologia kehittynyt, mutta tilastotoiminnan rahoitus niukkenee. Alkusyksystä 2024 julkistetussa strategiapäivityksessä korostuu vahvasti toiminnan tehostaminen. Strategian toinen kärki on tiedon käytön edistäminen.

Tilastokeskuksessa toiminnan tehostamisessa etusijalla on tietoprosessin eli tilastotuotannon ja asiakasrahoitteen palvelutoiminnan tehostaminen ja yhtenäistäminen. Konkreettisesti se tarkoittaa yhteisten tietovarantojen rakentamisen jatkamista ja käyttöönottoa tietotuotannon pohjaksi sekä teknologioiden, tietojärjestelmien ja toimintatapojen uudistamista. Tavoitteena on tuottaa tilasto- ja palvelutuotteet yhdessä prosessissa, jonka rakentamista ohjataan Moti-muutosohjelmassa.

Osana strategian päivitystä on korostettu tarvetta keskittyä Tilastokeskuksen ydintehtävään tiedon arvoketjun keskivaiheilla. Keräämme itse tietoa, mutta suuressa mitassa olemme julkisen hallinnon rekisteritiedon jatkojalostaja, ja tietojemme tulkinta ja tutkimuskäyttö tapahtuu etupäässä muissa organisaatioissa. Ydintehtävässä onnistuminen vaatii yhteistyötä muiden tiedontuottajien ja tietojen loppukäyttäjien kanssa. Seuraavassa vuonna 2026 valmistuvassa strategiapäivityksessä kohteena ovat sisäisten prosessien sijasta asiakastarpeet ja ulkoiset sidosryhmät käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa.

Tilastotuotanto kasvoi edellisestä vuodesta julkaisevien tilastojen määrällä mitattuna, mikä johtui pääosin eräiden harvemmin kuin kerran vuodessa julkaistavien tilastojen osumisesta seurantavuodelle. Kulujen kasvu hidastui selvästi aiempiin vuosiin verrattuna, ja tuotantokulut julkaistua tilastoa kohti laskivat edellisestä vuodesta.

Tilastokeskuksen saama palaute kansainvälisissä arvioinneissa on säilynyt erinomaisena. Maailmanpankki luokitteli Suomen tilastojärjestelmän toiseksi parhaimmaksi heti Tanskan jälkeen. Tilastotuotannon laatu saavutti oikea-aikaisuudelle asetetun tavoitteen. Virheetömyydelle asetettua tavoitetta ei onnistuttu saavuttamaan kertomusvuonna, mutta tilanne kuitenkin parani edellisestä vuodesta. Virheet johtuvat eri syistä, ja niiden hallitsemista vaikeuttaa käytettävissä olevan henkilöstön väheneminen.

Henkilöstökyselyn tulokset paranivat edellisestä vuodesta, kuten tapahtui myös vuosina 2022 ja 2023. Tulokset olivat Tilastokeskuksen historian parhaimmat. Pisteet nousivat merkittävästi johtamisen sekä osaamisen, oppimisen ja uudistumisen osa-alueilla. Muilla osa-alueilla tulokset pysyivät entisellä tasolla. Vain kaksi indeksilukua laski. Nämä olivat luotto palvelussuhteen jatkuvuuteen sekä tyytyväisyys työskentelyvälineisiin.

Maksullinen toiminta supistui 1,2 miljoonaa euroa eli 10 prosenttia edellisestä vuodesta. Lasku johtui suurimmaksi osaksi kertaluonteisten suurten maksullisten tiedonkeruiden päätymisestä, mutta tuotot vähenivät lähes kaikissa tuoteluokissa tutkijapalveluita lukuun ottamatta. Maksulliset tulot ylittivät kertomusvuonna 10 miljoonaa euroa. Tutkijapalveluiden tuotot kasvoivat, mutta toiminnan tuotot eivät edelleenkään vastaa sen aiheuttamia kustannuksia. Tutkijapalveluiden hintoja on nostettu vuoden 2024 alussa ja hintojen nostot tulevat jatkumaan niin, että kustannusvastaavuus saavutettaisiin kuluvalle vuosikymmenellä. Myös muiden rahoituslähteiden hankinta on työn alla, ja sen vuoksi vuoden 2025 alkuun suunniteltuja hintojen korotuksia lykättiin vuoden toiselle puoliskolle.

Talouden kannalta vuosi 2024 onnistui siinä mielessä, että vaikka tulot jäivät suunnitellusta, niin menot jäivät budjetista vielä enemmän kuin tulot, eikä siirtyvä erä pienentynyt ennakoitulla tavalla. Budjetoitua pienemmät menot johtuivat osittain hankkeiden aikataulujen ylioptimistisuudesta, eikä hankintoja lopulta kyettykään toteuttamaan suunnitellussa aikataulussa. Toinen merkittävä tekijä oli henkilöstön suunniteltua pienempi

27.2.2025

määrä, mikä oli osin reagoitua maksullisen toiminnan vähentymiseen ja johtui osin rekrytointiviiveistä.

Strategianmukainen kehittäminen on hyvin kunnianhimoista, ja hankkeiden kytkeytyminen toisiinsa kasvattaa riskejä. Tilannetta seurataan tarkasti ja etenemisen pullonkauloihin reagoidaan etupainotteisesti. Toiminnan perustavanlaatuinen kehittäminen on kuitenkin katsottu tarpeelliseksi, jotta tulevien vuosien säästöistä voidaan selviytyä.

Kyberturvallisuusuhkien vuoksi tietoturvan ja tietosuojan jatkuva vahvistaminen on pysyvää.

Kansainväliset lainsäädäntöuudistukset ja muut pakottavat velvoitteet lisäävät tilastointitarpeita. Erilaisten ympäristöalan lisätalastointivaateiden rinnalla suurin uudistus kohdistuu kansantalouden tilinpitoon, jota koskeva YK-suositus on tarkoitus hyväksyä lopullisesti maaliskuussa 2025 ja sitä toimeenpaneva EU-asetus lähivuosina. Suomessa muutokseen valmistaudutaan uudella KTMT-tietojärjestelmällä (kansantalouden tilinpito ja maksutase), samalla uudistaen toimintatapoja. Hanke on saanut tuottavuusrahaa.

Seurantavuonna käynnistetyt Moti-muutosohjelman tavoitteena on, että kehittäminen tuottaa tuottavuushyötyjä viimeistään vuonna 2027. Jos ohjelman aikataulussa onnistutaan, lakisääteinen tilastotuotanto olisi edelleen mahdollista, vaikka Tilastokeskuksen rahoitus on tuolloin supistunut seitsemällä prosentilla hallituskauden alkuun verrattuna. Sisäisen muutoksen lisäksi Tilastokeskus pyrkii kasvattamaan maksullisen toiminnan tuottoja sekä supistamaan ei-lakimääräistä tilastotuotantoa ja muuttamaan sitä maksullisiksi palvelutuotteiksi. Tilastotuotannon karsimisesta tehtiin päätöksiä seurantavuonna. Karsiminen toteutuu harventamalla tilastojen julkaisutiheyttä ja supistamalla tietosisältöä.

Toiminnan tehostamisen ja maksutuottojen lisäämisen lisäksi taloutta tasapainotetaan toimitilakuluissa säästämällä ja yleisellä menokurilla. Tilastokeskuksessa on käytössä täyttölupamenettely, jossa rekrytoinnin aloittaminen vaatii pääjohtajan luvan. Seurantavuonna henkilöstö väheni 25 henkilötyövuotta eli 3 prosenttia edellisestä vuodesta. Vähennys kohdistui suurimmaksi osaksi haastattelijoihin, koska maksulliset toimeksiannot vähenivät ja toimintaa on saatu tehostettua. Tilastokeskuksesta ei ole seurantavuonna taloudellisista syistä irtisanottu ketään, eikä näillä näkymin irtisanota myöskään vuonna 2025.

Kehysleikkausten ja Tilastokeskuksen omien toimien lisäksi talouden tasapainoon vaikuttaa yhä enenevässä määrin maksullisen toiminnan tuotot. Seurantavuonna siirtyvä erä pieneni 1,4 miljoonalla ja seuraavalle vuodelle siirtyi 10,8 miljoonaa euroa. Siirtyvä erä mahdollistaa Tilastokeskuksen monivuotiset investointisuunnitelmat. Tulevina vuosina huomattavat panostukset etenkin digitaalisiin palveluihin ovat välttämättömiä toiminnan tehostamiseksi ja tuottavuustavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on saavuttaa taloudellinen tasapaino vuonna 2027, mutta se edellyttää tiukkoja toimenpiteitä ja henkilöstömäärän huomattavaa vähentymistä.

Ajankohtaiselle tilastotiedolle on tarvetta nopeasti muuttuvassa maailmantilanteessa. Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) Innovaatioagendan tärkeimmät tavoitteet ovat 1) vahvistaa ESS:n kykyä vastata nopeasti uusiin käyttäjätarpeisiin, 2) laajentaa tuotevalikoimaa vastaamaan politiikkatarpeita, 3) saavuttaa tehokkuushyötyjä resurssien uudelleenallokoimiseksi sekä 4) vahvistaa joustavuutta ja sopeutumiskykyä yhteiskunnallisiin muutoksiin.

Tavoitteet ovat relevantteja myös Tilastokeskuksen kannalta. Kuluvalla strategiakaudella on tarkoitus, että Tilastokeskuksen rooli tiedon käytön edistämässä laajenee ja valmiudet toimia yhteiskunnan monipuolistuvien tietotarpeiden täyttäjänä vahvistuvat.

27.2.2025

1.2 Tuloksellisuus

Tilastokeskuksen tilastotuotannon laajuus säilyi suunniteltuna. Julkaisevien tilastojen määrä vaihtelee hieman vuosittain jo siitäkin syystä, että osa tilastoista julkaistaan harvemmin kuin kerran vuodessa. Seurantavuonna julkaisevia tilastoja oli 137, kun tavoite oli 138. Vuonna 2023 julkaisuja tuotti 132 tilastoa.

Tilastojen perusjulkaisutyyppejä ovat tiedotteen ja tietokantajulkaisun yhdistelmä. Myös pelkät tietokantajulkaisut ovat mahdollisia erityisesti täydentämään jo julkaistuja tietoja. Julkaisuissa tiedote ja tietokanta -yhdistelmiä oli 671. Nousua edellisestä vuodesta on 6 prosenttia. Pelkkiä tietokantajulkaisuja oli 43, jossa on vähennystä 72 prosenttia. Vähennys johtuu linjauksesta, jolla tietokantajulkaisuiden sijaan suositetaan yhdistelmää tiedotteen kanssa tiedon löydettävyyden parantamiseksi.

Julkistuksista 96 prosenttia ilmestyi suunniteltuna ajankohtana ja tavoite saavutettiin. Julkistuksista virheettömiä oli 91 prosenttia. Toteuma alittaa tavoitteen 2 prosenttiyksiköllä, mutta parani edellisestä vuodesta 2 prosenttiyksikköä (2023: 89 ja 2022: 92). Virheitä oli yhteensä 63 julkistuksessa. Virheistä kolmannes johtui ongelmista tilastotuotantoprosessissa ja neljännes ilmeni tiedotteen tekstissä tai kuvioissa.

Tilastokeskuksen tuottamat tilastot saavat lähes poikkeuksetta kiitettäviä arvioita kansainvälisissä arvioinneissa. Arviointikriteereinä käytetään yleensä valmistumisviivettä, tuotettujen tietojen määrää suhteessa vaatimuksiin ja toimituskertojen määrää, joka kertoo virheiden korjaamisesta. Maailmanpankki arvioi Suomen tilastojärjestelmän toiseksi parhaimmaksi 186 valtion vertailussa. Sijoitus laski yhden sijan verran edellisestä vuodesta.

Tilastokeskus huolehtii valtion tilastotoimen yleisestä kehittämisestä yhteistyössä muiden valtion viranomaisten kanssa. SVT-neuvottelukunnassa (SVT, Suomen Virallinen Tilasto) tavoitteena on tieto- ja tilastotuotannon tehostaminen, prosessien suoraviivaistaminen, menetelmätyön ja niihin liittyvien käytänteiden standardoinnin edistäminen sekä tiedon ja hyvien käytäntöjen jakaminen. Neuvottelukunnassa hyväksytyt suositukset ja standardit julkaistaan Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Lisäksi on olemassa lukuisia muita tilastotoimen yhteistyöryhmiä, joiden tavoitteena on tilastotoimen ja sen kehittämisen tukeminen omalla alueellaan.

Tutkijapalveluiden toiminta laajeni edelleen. Toiminnan tuotot kasvoivat 18 prosenttia (0,45 miljoonaa euroa) ja olivat hieman alle 3 miljoonaa euroa. Kysyntä kasvoi etäkäyttäjärjestelmän käyttäjätunnusten määrällä mitattuna 9 prosenttia. Käyttölupaprosessia ja aineiston saamista saatiin nopeutettua 125 päivästä (2023) 104 päivään seurantavuonna mediaanilla mitattuna. Tavoite oli 100 päivää. Mediaaniaika lupapäätöksestä aineiston toimitusvalmiuteen oli tavoitteen mukainen 30 päivää. Käyttölupapyyntöjen käsittely on saatu alkuun yleensä hyvinkin nopeasti, mutta käsittelyt vievät aikaa varsinkin, jos käsittelyssä on mukana muitakin organisaatioita. Lupapäätöstä hidastivat tarkentuneet tietosuojan liittyneet menettelyt. Myös organisoimien muutokset keväällä 2024 hidastivat väliaikaisesti käsittelyä.

Vuoden 2024 voimassa ollut maksuasetus muutti hinnoittelua niin, että käyttöluvut säilyivät julkisoikeudellisina suoritteina, mutta valmisaineistot palautuivat julkisoikeudellisista suoritteista liiketaloudellisesti hinnoiteltuihin suoritteisiin muiden tutkijapalveluiden suoritteiden kanssa. Tutkijapalveluissa kustannusvastaavuus seurantavuonna oli 69 prosenttia julkisoikeudellisissa (2023: 80 %) ja 52 prosenttia liiketaloudellisesti hinnoitelluissa suoritteissa (2023: 49 %) ilman hintatukea. Hintoja myös nostettiin edelleen, koska toiminto on alikatteista: tuotot eivät kata suoria kustannuksia vieläkään. Tutkijapalveluiden organisointijärjestelyt sekä panostus kehittämiseen ja tietosuojan parantamiseen hidastivat kustannusvastaavuuden paranemista.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat 10,1 miljoonaa ja ne vähenivät edellisestä vuodesta 10 prosenttia (1,2 miljoonaa euroa). Vuodelle 2024 asetettu tavoite 10,6 miljoonaa osoittautui liian vaativaksi. Pari isoa maksullista toimeksiantoa päättyi, eikä uusia vastaavanlaisia tullut

27.2.2025

tilalle. Maksullisessa toiminnassa alkoi näkyä valtion talouden kiristyminen varsinkin loppuvuoden aikana.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 93 prosenttia ilman hintatukea (2023: 95 ja 2022: 99 %). Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus heikkenee, koska tutkijapalvelun osuus tuotoista kasvaa ja tutkijapalveluiden kannattavuus on heikkoa. Tutkijapalveluiden osuus maksullisesta toiminnasta seurantavuonna oli 29 prosenttia (2023: 22 ja 2022: 20 %). Seurantavuonna muu maksullinen toiminta väheni. Kustannusvastaavuustiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia seurantakohdemallin ja laskentamenetelmän vaihtamisen vuoksi. Vuoteen 2022 asti Tilastokeskuksessa oli käytössä oma LASKE-järjestelmä. Vuoden 2023 tiedot on laskettu valtion yhteisellä kustannuslaskentamallilla. Vuonna 2023 otettiin käyttöön uudistettu seurantakohdemalli, joka on valtion hierarkkisen mallin mukainen.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 3,2 miljoonaa euroa, kun mukaan lasketaan myös momentin käyttöoikeudella saatu rahoitus. Toteuma kasvoi edellisestä vuodesta ja tavoite ylitettiin reippaasti. Tuottavuusmomentin käyttöoikeuden saaminen käyttöön vahvistui vasta seurantavuoden puolella, ja sitä ei ollut otettu huomioon tavoitteen asettamisessa. Kustannusvastaavuus oli 39 prosenttia, kun se edellisenä vuonna oli 40 prosenttia. Kustannusvastaavuuden laskuun vaikuttaa tuottojen jaksotuksiin tehty korjaus.

Tilastokeskuksen kokonaisnäkyvyys mediassa oli edellisvuoden tasolla, yhteensä 20 589 toimituksellista printti- ja verkkomediassa julkaistua artikkelia. Tilastokeskukseen ei kohdistunut seurantavuonna negatiivista uutisointia painetussa mediassa. Tilastokeskusta koskevien pääkirjoitusmainintojen määrä kasvoi 7 prosenttia, ja ylsi koronaa edeltävälle tasolle. Sosiaalisessa mediassa seuraajien määrä on kasvanut edellisestä vuodesta X:ää lukuun ottamatta (Instagram +22 %, LinkedIn +7 %, Facebook +9 %, X +3 %). Tilastokeskus ei enää vuonna 2025 ole aktiivinen X:ssä. TikTokissa seuraajien määrä on jo lähes 10 000.

Työpanosta käytettiin seurantavuonna 710 henkilötyövuotta, joka on 25 henkilötyövuotta (-3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna (2023: 735 ja 2022: 741 htv). Haastattelijoiden henkilötyövuosimäärä pieneni 21:llä eli 91:stä 70:een, ja muun henkilöstön työpanos väheni neljällä ja oli 640. Varsinaisten määräaikaisten osuus vuoden lopulla oli 14,6 prosenttia (2023: 16,6 ja 2022: 15,3 %). Haastattelijoiden määrää vähensi maksullisten tiedonkeruiden väheneminen ja työn tehostuminen. Sisäisellä rekry-lupa menettelyllä rajoitettiin entisestään htv-määrän kasvua.

Henkilöstön tyytyväisyys VMBaron tulosten mukaan oli ennätyskellisen hyvä. Pisteluku oli 3,75 asteikolla 1–5 (2023:3,70 ja 2022: 3,65). Nousua edellisestä vuodesta on 0,05 pistettä. Vain kahden indeksin kohdalla tapahtui merkittävää laskua: luotto palvelussuhteen jatkuvuuteen sekä tyytyväisyys työskentelyvälineisiin. Kyselyn avovastauksista ilmenee, että määräaikaisten palvelussuhteiden suuri määrä ja henkilöstön vaihtuvuus kuormittavat niin määräaikaista kuin vakituista henkilöstöä. Tyytymättömyys työvälineisiin liittyy lähinnä tietoteknisiin haasteisiin ja tekoälyyn, jota ei ole vielä voitu ottaa kunnolla käyttöön.

Sairaspoissaolot vähenivät edellisestä vuodesta. Sairauspäiviä 2024 oli 7,1 htpv/htv (2023: 7,8 ja 2022: 9,5). Terveystieteiden kulut kuitenkin kasvoivat edellisestä vuodesta 13 prosenttia. Kulujen kasvua selittää hintojen nousun lisäksi panostus ennakoivaan terveydenhoitoon sekä sairaanhoitokäyntien lisääntyminen.

Kehittämistoiminta oli seurantavuonna hyvin aktiivista ja aikataulut pitivät pääsääntöisesti varsin hyvin. Hankkeet ovat strategian mukaisia. Tavoitteena on kehittämisvelan purkamisen lisäksi mahdollistaa toiminnan tehostuminen parissa vuodessa niin, että henkilötyöpanosta voidaan vähentää ja niukkeneva rahoitus saadaan riittämään tilastotuotantoon. Kehittämishankkeissa hyödynnettiin aiempaa enemmän ostopalveluita, mikä näkyy kulujen kasvuna.

Kehittämishankkeista vuonna 2022 alkanut datahuone on päässyt hyvin vauhtiin ja aineistoja on saatu tutkijoiden käyttöön. Seurantavuonna panostettiin erityisesti datahuoneen

27.2.2025

infrastruktuurin kehittämiseen. Vuonna 2024 valmistuivat tilastoinnin sote-hanke sekä liikenteen ja työkoneiden päästölaskenta. Tilastokeskuksen laajimman tilastokokonaisuuden kansantalouden tilinpidon ja maksutaseen kehittämistä edesauttoi merkittävästi momentin käyttöoikeutena saatu tuottavuusraha.

Tilastokeskuksella oli toimintavuonna käytettävissä rahoitusta 80,2 miljoonaa euroa (2023: 80,1, 2022: 75,8 ja 2021: 68,3). 54,7 miljoonaa euroa rahoituksesta tuli valtion talousarviossa toimintamenomäärärahana (2023: 53,9 ja 2022: 55,0 miljoonaa euroa). Muiden momenttien käyttö oli 1,0 miljoonaa. Tuotot maksullisesta ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta sekä muut tuotot olivat yhteensä 12,3 miljoonaa euroa (2023: 14,2 ja 2022: 13,6 miljoonaa euroa). Edelliseltä vuodelta siirtyi seurantavuodelle 12,2 miljoonaa, josta käytettiin vuoden aikana 1,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 siirtyvä erä kasvoi 0,4 miljoonaa ja vuonna 2022 peräti 5,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 maksullinen toiminta supistui 1,2 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Tilastokeskuksen menot, 68,4 miljoonaa euroa (2023: 67,7 ja 2022: 61,3 miljoonaa euroa), kasvoivat edellisestä vuodesta 0,7 miljoonaa euroa eli yhden prosentin. Muiden momenttien käyttö oli 1,0 miljoonaa euroa ja se ei ole mukana menoissa. Henkilöstömenot vähenivät prosentilla (0,4 miljoonaa euroa), kun taas muut erät kasvoivat. Palveluostojen kasvattaminen erityisesti kehittämistoiminnassa on strateginen valinta, jonka tavoitteena on tehostaa toimintaa ja siten vastata tiukkenevaan rahoitukseen.

1.3 Vaikuttavuus

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Taulukko 1: Toiminnan vaikuttavuutta kuvaavat mittarit.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Tilastokeskuksen tuottamien tietojen luotettavuus, % (Yrityskuvatutkimus)	83	-	-	87	-
Luottamus & Maine (T-Media) (asteikko 1–5)	3,57	3,62	3,70	3,55	-0,07
Pääkirjoitusmaininnat, kpl ^{*)}	210	243	230	260	+7 %

^{*)} Mediaseuranta: Meedius 2022 ja Retriever 2023–2024.

Valtion talousarvioesityksessä on tilastotoimelle, taloudelliselle tutkimukselle ja rekisterihallinnolle asetettu viisi vaikuttavuustavoitetta tukevaa tavoitetta:

- Tilastot, tietoaineistot, tutkimukset ja palvelut ovat luotettavia ja relevantteja
- Tutkimustoiminta tukee päätöksentekoa, joka vastaa Suomen kansantalouden tärkeimpiin haasteisiin
- Kansalaisten ja yritysten asiointi julkishallinnon kanssa on entistä sujuvampaa ja asiakaslähtoisempää
- Digitaaliset palvelut lisäävät tietojen hyödyntämistä ja tehostavat julkishallinnon toimintaa
- Luottamus ja oikeusturva vahvistuvat yhteiskunnassa

Vaikuttavuustavoitteista erityisesti ensimmäinen – tilastot, tietoaineistot, tutkimukset ja palvelut ovat luotettavia ja relevantteja – koskee Tilastokeskusta suoraan. Tilastokeskuksen tavoitteena on luotettava ja ajantasainen tilastotuotanto. Tilastojen sisältöjä on uudistettu

27.2.2025

asiakastarpeiden perusteella. Kokeellisten tilastojen tuotanto on eräs tapa vastata uusiin tietotarpeisiin.

Tutkimuksen kannalta Tilastokeskuksen tehtävä on mahdollistaa tutkimustoimintaa tarjoamalla rekisteritutkimuksen infrastruktuuripalveluita, eikä niinkään itse harjoittaa tutkimusta. Seurantavuonna Tilastokeskus on tuottanut lisää valmisaineistoja tutkimuskäyttöön. Aineistokatalogi on päivitetty ja datahuonetoiminnon kehittämistä on jatkettu edelleen.

Kansalaisten ja yritysten asiointi – myös digitaalisesti – Tilastokeskuksen kanssa konkretisoituu erityisesti suorassa tiedonkeruussa, joka tehdään pääosin verkossa. Aiempaa paremmat yhteystiedot tukevat suorien tiedonkeruiden tehostamista. Tilastokeskuksen tuottamat tiedot ovat suurimmaksi osaksi saatavilla maksutta verkkosivuilta. Tilastokeskus on osallistunut aktiivisesti Yrityksen digitalous -hankkeeseen, jossa on kehitetty muun muassa yritysten automaattista viranomaisraportointia. Tilastokeskus investoi vuositasolla noin 100 henkilötyövuotta kehittämistyöpanosta ja 4 miljoonaa euroa konsulttihankeisiin, jotta voimme digitaalisten palveluiden avulla tehostaa toimintaamme merkittävästi tulevina vuosina. Panostukset ovat Tilastokeskuksen mittakaavassa huomattavia.

Tilastokeskuksen luottamusta ja mainetta mitataan joka toinen vuosi tehtävän Yrityskuvatutkimuksen (tekijä Taloustutkimus) ja vuosittain julkishallinnolle tehtävän Luottamus & Maine -tutkimuksen (tekijä T-media) avulla. Tutkimusten perusteella Tilastokeskukseen luotetaan neutraalina faktatiedon tuottajana.

Yrityskuvatutkimuksessa tavoitteena on selvittää Tilastokeskuksen tunnettuutta sekä suomalaisten käsityksiä Tilastokeskuksen tuottamien tietojen laadusta (puolueettomuus, luotettavuus, ajantasaisuus, ymmärrettävyys) ja Tilastokeskuksen hyödyllisyydestä ja tarpeellisuudesta. Haastattelut tehtiin 24.9.-4.10.2024. Vastaus saatiin 1 027 henkilöltä. Kohderyhmä oli 15–79-vuotiaat.

Yrityskuvatutkimuksen mukaan Tilastokeskus on hyvin tunnettu: 83 prosenttia vastaajista tuntee autetulla tunnettuudella mitattuna (2022: 84 ja 2020: 87 %). 79 prosenttia suomalaisista pitää tilastoja hyödyllisinä (2022: 76 ja 2020: 76 %). Tilastokeskuksen tuottama tieto koetaan luotettavaksi: 87 prosenttia vastaajista pitää tietoja vähintään melko luotettavana (2022: 83 ja 2020: 82 %). 38 prosentin mielestä tiedot ovat erittäin luotettavia (2022:34 ja 2020: 34). Tietojen luotettavuuden kannalta Tilastokeskus on ylittänyt vuosien 2016 ja 2018 tason, jolloin 55 prosenttia vastaajista piti tietoja melko luotettavina ja 30 prosenttia erittäin luotettavina.

Luottamus & Maine -tutkimuksessa Tilastokeskus sijoittui maineindeksillä 3,55 sijalle 22 (2023:16, 2022: 20 ja 2021: 11) julkisista organisaatioista, joita oli tutkimuksessa mukana 82. Tutkimukseen vastasi 10 561 suomalaista, joista validin organisaatioarvion Tilastokeskukselle antoi 504 vastaajaa. Kokonaismaineipistemäärän virhemarginaali on $\pm 0,03$ -yksikköä. Kysely tehtiin 4.10.-6.11.2024.

Luottamus & Maine -tutkimuksen sidosryhmätukea mittaavassa osiossa sidosryhmätuki on hyvällä tasolla (2024: 3,56, 2023: 3,63, 2022: 3,55 ja 2021: 3,61). Sidoryhmätuki ilmenee vahvimmin osa-alueessa luottamus Tilastokeskusta kohtaan (2024: 3,80, 2023: 3,82, 2022: 3,83 ja 2021: 3,86). Asteikko on 1–5.

Tilastokeskuksen maineindeksi heikkeni 0,07 pisteellä vuodesta 2023. Kahdeksasta osa-alueesta yksi säilyi ennallaan ja seitsemän heikentyi. Näistä eniten heikentyi innovaatiot (-0,18) ja talous (-0,11). Vuotta aiemmin nämä kaksi kohtaa nousivat suunnilleen saman verran.

Pääkirjoitusmainintojen määrä osoittaa Tilastokeskuksen arvon faktatiedon lähteenä journalistisessa mediassa. Vuonna 2024 pääkirjoitusmainintojen määrä kasvoi 7 prosenttia edellisestä vuodesta ollen 260. Ennätys 262 on vuodelta 2019. Pääkirjoitusmainintojen määrä nousi koronan alkamiseen asti. Alhaisimmillaan pääkirjoitusmainintoja oli 177

27.2.2025

kappaletta vuonna 2021. Vuoteen 2022 asti Tilastokeskus osti julkisuusanalyysin painetun median seurannasta Meediukselta. Vuoden 2023 alusta mediaseurannan on tuottanut Retriever. Seurannassa on 30 lehteä sekä verkkomediaa.

Toimituksellisen median printti- ja verkkoartikkeleissa Tilastokeskus mainittiin 20 589 kertaa seurantavuonna (2023: 20 663). Artikkelien määrä ja tavoitavuus nousivat seurantavuoden loppupuoliskolla edellisestä vuodesta, mutta alkuvuosi jäi edellisvuodesta.

Seurantavuoden alkupuolella puhutuimpana aiheena säilyi talous, johon liittyi 41 prosenttia osumista. Huomiota saivat paitsi inflaatioluvut ja talouden yleinen kehityskulku, myös työllisyys, syntyvyys ja kuolleisuus sekä maahanmuutto. Seurantavuoden loppupuolella puhutuimmaksi aiheeksi nousivat väestö ja muuttoliike, joiden osumaosuus oli 43 prosenttia.

Tilastokeskuksen julkisuus oli miltei kokonaan sävyltään neutraalia. Valtaosa sävyttyneistä artikkeleista liittyi tilastojen luotettavuuteen ja kattavuuteen sekä tilastojen käyttämiseen poliittisen päätöksenteon tukea. Vuoden loppupuolella negatiivista julkisuutta oli hieman tavanomaista enemmän. Valtaosa negatiivisista artikkeleista koski väestöennusteen maahanmuuttolukujen luotettavuutta. Negatiivisen julkisuuden osuus oli kuitenkin alle prosentti julkisuuden sävystä.

1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Tilastokeskuksella ei ole siirto- eikä sijoitusmenoja.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Taulukko 2: Toiminnan tuottavuutta kuvaavat mittarit.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Verkossa vastanneiden osuus vastanneista henkilötiedonkeruissa, %	54	65	65	57	-8 %-yks.
Verkossa tai automaattisella raportoinnilla vastanneiden osuus vastanneista yritystiedonkeruissa, %	94	95	-	95	0 %-yks.

Viiden merkittävimmän ja jatkuvan henkilötiedonkeruun verkkovastausaste nousi kahdella prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta ja oli 55 prosenttia (ks. taulukko 3 *).

Henkilötiedonkeruissa verkkovastaamisen osuus vastauksista väheni edellisen vuoden 65 prosentista seurantavuoden 57 prosenttiin ja alitti tavoitteen, mutta oli suurempi kuin vuonna 2022. Seurantavuonna oli käynnissä 10 (2023: 11 ja 2022: 12) henkilötiedonkeruuta, joista kahdessa pienimmässä ei ollut mahdollista vastata verkossa.

Henkilötiedonkeruiden määrä vaihtelee vuosittain, sillä kaikki kyselyt eivät toistu joka vuosi. Verkkovastausten osuudet vastauksista vaihtelivat 32 prosentista 100 prosenttiin. Vuonna 2023 verkkovastaamisen osuutta erityisesti nosti ulkomailla suoritettut koulutukset - kysely, jossa oli vain verkkovastaamismahdollisuus ja vastaajia yli 20 000. Ilman tätä kyselyä verkkovastaamisen osuus olisi ollut 59 prosenttia.

Vaiheittain kesästä 2023 alkaen on saatu käyttöön Kelan yhteystiedot. Ne ovat vähentäneet haastattelijoiden yhteystietojen etsimiseen käyttämää työaikaa sekä parantaneet nopearytmisten henkilötiedonkeruiden vastausasteita noin 10 prosenttiyksikköä. Henkilötiedonkeruissa verkkovastaamisen osuuden kasvu on usein samanaikaista kadon kasvun kanssa. Kadon kasvaminen lisää työtä ja heikentää sekä laatua että tuottavuutta.

27.2.2025

Taulukko 3: Verkkovastaamisen osuus vastauksista henkilötiedonkeruissa 2022–2024.

Verkkovastaamisen osuus vastauksista henkilötiedonkeruissa, joissa mahdollisuus vastata verkossa, %	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma
Asumis- ja tulokysely	73	77	-
Asuntojen ja omakotitalojen korjausrakentaminen	36	33	32
Kuluttajien luottamus -kysely*	76	76	79
Kulutustutkimus	60	-	-
Suomalaisten matkailu -kysely*	59	63	62
Suomen ja kuluttajan talous	-	-	70
Teollisuus- ja varastorakennusten korjausrakentaminen	50	-	-
Tieliikenteen tavarankuljetukset	100	100	100
Tulo- ja elinolotutkimus*	10	37	39
Työolotutkimus	-	100	-
Työvoimatutkimus*	48	48	51
Ulkomailla suoritetut koulutukset	-	100	-
Väestön tieto- ja viestintätekniiikan käyttö*	70	73	74
* Viiden jatkuvan henkilötiedonkeruun verkkovastausosuus	50	53	55

*) Verkkovastaamisen tietolähde on toiminnan suunnittelujärjestelmä STOJ.

Yritystiedonkeruissa verkossa vastanneiden osuus näyttää asettuvan 95 prosentin tuntumaan ja tätä korkeamman verkkovastausasteen tavoittelu ei ole taloudellisesti järkevää. Tiedonkeruissa tavoitteena on suoran tiedonkeruun vähentäminen. Yritystiedonantajista 92,2 prosenttia vastanneista vastasi tiedonkeruisiin verkossa ja 3,3 prosenttia automaattisella raportoinnilla. Automaattista raportointia hyödynnetään kahdessa tiedonkeruussa.

Suoria yritystiedonkeruita oli seurantavuonna 80 (ml. verkkoharavoinnit). Mukana on useita uusia keruita, joissa vastaajia on vain muutama. Kaikki vastaukset saatiin verkossa 32 keruussa (2023: 33). Viidessä keruussa verkkovastaamisen osuus oli 90–99,9 prosenttia. 24 yritystiedonkeruussa tavoitellun vastaajajoukon koko oli enintään 30 havaintoyksikköä.

Verkkoharavointia tehtiin tai kokeiltiin yhteensä 14 tiedonkeruussa (2023: 5 ja 2022: 4). Verkkoharavia jätettiin pois vuoden aikana ja vuoden vaihtuessa käytössä oli 5 verkkoharavointia. Verkkoharavointi (engl. web-scraping) tarkoittaa tietojen automatisoitua keruuta verkkosivustojen lähdekoodista. Verkkoharavoinnin etu tiedonantajille on, ettei tiedonantorasitusta ole, mutta mahdollisesti verkkosivukäynneistä muodostuu yrityksille kustannuksia. Verkkoharavoinnit eivät ole mukana verkossa vastanneita laskettaessa.

Taulukko 4: Yrityksille aiheutunut tiedonantorasitus 2022–2024.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–24 muutos
Tiedonantorasitus, htv	140	137	141	+3 %

Yritysten tiedonantorasitus seurantavuonna, 141 henkilötyövuotta, kasvoi 4 henkilötyövuotta edellisestä vuodesta. Vuosittaista vaihtelua lisäävät keruut, joita ei tehdä

27.2.2025

joka vuonna. Näistä seurantavuonna tehtiin teollisuustuotannon aineet ja tarvikkeet sekä globaalit arvoketjut ja toimintojen ulkoistaminen. Toimipaikkarakenne- ja henkilöstötiedustelun vastausrasite kasvoi noin 2 henkilötyövuotta johtuen otoksen kasvattamisesta uuden toimialaluokituksen vuoksi.

Avoimien työpaikkojen tiedonkeruussa saavutettiin uuden keruumallin avulla noin 20 prosentin tehostuminen haastattelutyöhön. Samalla on lisätty tiedonkeruun verkkopainotteisuutta ottamalla käyttöön uusia yhteystietolähteitä, kehitetty isoimpien tiedonantajien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä parantamalla automatisoitujen verkkomuistutusten kattavuutta päivittämällä yhteystietoja keruun aikana.

Tilastotuotannon tehokkuutta ja tuotantovarmuutta on haastanut useammassa tilaston tuotantoprosessissa järjestelmien tekninen toiminta: Esimerkiksi suhdannetilastojen tuotantojärjestelmän ongelmat kuormittivat tuotantoa koko vuoden ja saatiin ratkaistua aivan loppuvuodesta. Kansantalouden tilinpidon ja maksutaseen järjestelmässä on ollut epävarmuutta laskennassa, mikä on lisännyt manuaalisia tarkastuksia sekä riskiä julkistusvirheisiin.

Tilastokeskuksen kehittämistoiminnan johtamista ja hallinnointia tehostettiin seurantavuonna uudistamalla kehittämismalli: vähennettiin kehittämisalueiden määrää, pienennettiin ohjausryhmien kokoa, selkeytettiin henkilöiden rooleja ja vastuita sekä otettiin käyttöön kustannus-hyötyanalyysit. Kehittämisen tiekartan laatimisprosessia saatiin kehitettyä vastaamaan aiempaa paremmin johdon tarpeita. Tavoitteena on kehittämistarpeiden ennakointi ja samalla myös tulevien projektien aiempaa parempi resurssointi.

Kehittämishankkeiden toteuttamisessa on päästy hyvälle laatutasolle ja aikataulut pääsääntöisesti pitävät varsin hyvin. Hankkeet ovat strategian mukaisia ja niille on asetettu selkeät tavoitteet. Projektitoiminta oli aiempaa hallitumpaa ja projektit etenivät pääosin aikataulussaan ja tavoitteissaan pysyen. Kehittämistoiminnan mahdolliset tuottavuushyödyt ulosmitataan pääosin tulevina vuosina. Laajalla kehittämistoiminnalla on tarkoitus varmistaa toiminnan tehostuminen niin, että tulevien vuosien oletettavasti niukentuvalla rahoituksella saadaan hoidettua välttämättömät tehtävät.

Koneoppimisen hyödyntämistä selvitettiin ja seurantavuonna valmistui koneoppimismalli ammattiluokittelulle. Varsinainen käyttöönotto ajoittuu vuodelle 2025. Samalla listattiin tilastot ja käsittelyn vaiheet, joissa koneoppimista voidaan hyödyntää sekä konsepti koneoppimisen käyttöönotolle.

Tulossopimuksen hankkeista:

1. **Sote-uudistus tilastoinnissa**, SOTE (2021–2024) -hanke päättyi kesällä suunnitelman mukaisesti ja saavutti kaikki tärkeimmät tavoitteensa. Asiakkaille varmistettiin ajantasaiset, lainsäädäntöä toteuttavat ja yhteiskuntaa kuvaavat tilastot ja palvelut. Sote-hankkeen keskeisimpiä tuotoksia olivat hyvinvointialueluokituksen käyttöönotossa tukeminen, sektoriluokituksen 2023 uudistaminen, aluevaalitulasto 2023 sekä hyvinvointialueiden toimipaikkarakennetiedot. Työmarkkinatilastoissa toteutettiin hyvinvointialueiden oma palkka- ja työsuhdetiedonkeruu. Lisäksi projektin aikana uudistettiin avoimet työpaikat-, palkkasumma- ja työvoimakustannusindeksit- ja ansiotasoindeksit -tilastot sisältämään hyvinvointialueiden tiedot. Kansantalouden tilinpitoon tehtiin tarvittavat muutokset.
2. **Päästö- ja energiatilastojen tuotantojärjestelmä uudistus**, Päre (2021–2024) ei saavuttanut valmiutta tuotantojärjestelmän käyttöönottoon, mikä on kehittämistoiminnan merkittävin myöhästymisen syy. Syynä myöhästymiseen ovat olleet haasteet uuden teknologian käyttöönotossa sekä konsulttiresurssien saatavuusongelmat. Teknologia-alusta valmistuu keväällä 2025, jonka jälkeen teknisiä haasteita ei arvioida.

27.2.2025

enää olevan. Kehittäjäresurssien varmistamiseksi kilpailutettu useita konsulttisopimuksia lisää. Hanketta jatketaan vuonna 2025 ja käyttöönotto siirtyy vuoden 2026 alkuun.

3. **Liikenteen ja työkoneiden päästölaskennan kehittäminen (2022–2024)** -hankkeessa toteutettiin Tilastokeskukseen liikenteen ja työkoneiden päästölaskentajärjestelmä. Hankkeessa päädyttiin hyödyntämään alkuperäisen suunnitelman sijasta meriliikenteessä Ilmatieteen laitoksen päästölaskentamallia (Steam) ja tieliikenteessä kansainvälistä Copert-mallia. Kaikkien liikennemuotojen laskentojen osalta saatiin aikaan MVP-toteutus (Minimum Viable Product), ja tarvittavat päästötiedot on mahdollista laskea suunnitellusti. Ratkaisu noudattaa Tilastokeskuksen arkkitehtuurilinjauksia lukuun ottamatta tieliikenteen laskentaa.
 - VTT:n immateriaalioikeudet hidastivat hanketta ja sen vuoksi VTT:n Lipaston malleille selvitettiin vaihtoehtoisia laskentamalleja. Hankkeessa päädyttiin ottamaan käyttöön Tilastokeskuksen Fiona-etäkäyttöpalvelu eikä kehitetty erillistä etäkäyttöpalvelua. Alkuvuonna 2025 tieliikenteen laskenta siirretään pilviympäristöön ja toteutetaan Fiona-aineistopilotti. Keskeisistä intressiryhmistä koostuva yhteistyöryhmä perustettiin loppuvuonna 2023 ja se jatkaa toimintaa hankkeen jälkeen.
4. **Datahuone (2022–2025)** -hanke on saavuttanut tärkeimmät tavoitteensa ja saatu palaute on ollut positiivista. Tavoitteena oli, että Datahuoneelle toimitettavien aineistojen ylläpito toteutetaan suunnitellusti ja Datahuoneen käyttämä etäkäyttöympäristö ylläpidetään vakaana. Tilastokeskuksen sisäistä työnjakoa tarkennettiin ja yhteistyö on sujunut pääosin hyvin. Datahuoneen tietosuojakäytäntöjen lainmukaisuuden varmistamiseksi valmisteltiin kaksipuolainen käyttöluvamalli, jonka tavoitteena on vahvistaa tietosuojaajien siten, että käyttöluvien ja aineistojen hallinnan kustannukset pysyvät kohtuullisina. Tieteen tietotekniikan keskuksen CSC:n resurssipulan vuoksi kaikkia Fiona-etäkäyttöympäristön muutoksia ei saatu käyttöön suunnitellussa aikataulussa.
5. **Toimialaluokituksen uudistus, TOL (2021–2026)** -projektin etenemiseen vaikuttaa EU:ssa tehtävä NACE-toimialaluokitus, jonka kansallinen versio TOL 2025 on. Euroopan komissio hyväksyi luokituksen rakenteen 19.12.2024.

TOL 2025 jouduttiin ottamaan käyttöön keskeneräisenä yritysrekisterissä ja toimipaikkatiedusteluissa. Loppuvuonna 2024 tiedustelut toimivat suunnitellusti, luokitusavaimen muutokset on hoidettu ja menetelmäosiot ovat päässeet etenemään.
6. **Kansantalouden tilinpidon ja maksutaseen tietojärjestelmä uudistus, KTMT2.0 (2021–2028)** -hanke on edennyt vuonna 2024 suunnitelman mukaisesti. Kansantalouden tilinpidon uudistaminen asetettiin hankkeeksi maaliskuussa tuottavuusmomentin käyttöoikeuden varmistuttua. Hankkeessa on saatu päätökseen tavoitetilan määrittelyprojekti, joka kattaa kansantalouden tilinpidon tuotannon tieto-, IT- ja kokonaisarkkitehtuurin sekä sisällön ja menetelmien vaatimusmäärittelyt ja käyttäjätarinat.
 - Kokonaisarkkitehtuuriperiaatteiden mukainen ylätaso on saatu valmiiksi. Arkkitehtuurin perusteella on perustettu pilvikehitysympäristö, joka on mahdollistanut kaksi ensimmäistä toteutuskokeilua. Ensimmäisessä kokeilussa toteutettiin uuteen tietoaalustaan KTMT-alueen oman pientiedonkeruun ratkaisut. Ratkaisuisissa huomioitiin uuden pilvianalytiikka-alustan rakenteet ja käyttöliittymän muodostamisessa käytettiin uutta teknologiaa. Toteutuksen myötä pientiedonkeruiden tietoa voidaan tallentaa raakadatavarastoon ja sieltä muuttaa rakenteistettuun muotoon jatkokäsittelyä varten.

27.2.2025

- Toisessa kokeilussa toteutettiin rakenteet automaattiseen tietojen siirtoon tietoaalustalle sekä Tilastokeskuksen sisäisistä, että ulkoisista aineistoista. Toteutus ei valmistunut kokonaan tavoitetilan määrittely projektin aikana.
7. **Henkilötietovarannon jatkokehittäminen (2022–2028)** -projektissa siirryttiin vuonna 2024 kokonaan jatkuvan palvelukehittämisen malliin. Seurantavuonna otettiin käyttöön positiivisen luottotietorekisterin tietovaranto ja väestötietojärjestelmän (DVV) rajapinta-aineisto väestötilastoissa. Lisäksi kuolemansysovellukselle toteutettiin laatukatselmointi ja suositellut toimenpiteet toteutettiin.

Tilastokeskuksen kokonaisarkkitehtuurityö eteni seurantavuonna ja kypsyytason piste-arvo nousi viidellä. Taso säilyi ennallaan kolmena vuotena (2024: 65/3, 2023: 60/3 ja 2022: 54/3, piste-arvo/taso). Seurantavuoden aikana on arkkitehtuuriin panostettu erityisesti projektitoiminnassa. Osa-alueista substanssitoiminnan tuki on kehittynyt ja toiminnalla on johdon tuki. Kokonaisarkkitehtuurin organisoimista heikentää vähäiset varahenkilöresurssit. Kuvausten taso on vielä vaihteleva ja dokumentaatio hajallaan. Tiedonhallintamalli 2.0 lanseerattiin.

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Taulukko 5: Toiminnan taloudellisuutta kuvaavat mittarit.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Tuotantokulut julkaistua tilastoa kohti, 1 000 €	461	483	487	475	-2 %
Ydintoimintaan ja sen tukeen käytettyjen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista, %	61,6	64,7	63	67,3	+2,6 %-yks.

Tilastotietojen tuotantokulut julkaisevaa tilastoa kohden pienenevät 2 prosenttia edellisestä vuodesta. Laskelmassa tuotto- ja kululaskelman mukaisista kokonaiskuluista vähennetään maksullisen toiminnan erilliskustannukset sekä datahuoneen kulut, jolloin saadaan tuotantokulut tilastoille, jotka tuottavat julkaisun seurantavuonna.

Tuotantokulujen alenemiseen vaikutti eniten julkaisevien tilastojen määrä, joka oli seurantavuonna 4 prosenttia suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Jos tilastojen määrä ei olisi kasvanut, niin tuotantokulut olisivat kasvaneet 2 prosenttia. Tuotantokulut tilastoa kohti kasvoivat vuodesta 2020 vuoteen 2023 asti. Vuonna 2024 kokonaiskulujen kasvu hidastui selvästi ja julkaisevien tilastojen määrä kasvoi.

Panostus kehittämistoimintaan säilyi edellisen vuoden tasolla. Ostopalvelujen käyttö kasvoi, mutta oman henkilötyöpanoksen käyttö väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Kehittämistoimien tavoitteena ollut tuotannon tehostuminen ei ole vielä realisoitunut. Sen sijaan ICT-infran kulut pienenevät hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuonna 2024 ydintoiminnan ja sen tuen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista oli 67,3 prosenttia. Nousua vuoteen on 2,6 prosenttiyksikköä. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä osuudeksi ilmoitettiin 65,6 prosenttia, mutta taulukon 5 vertailutietoihin vuoden 2023 osuuden laskentaa on päivitetty vastaamaan vuoden 2024 laskentaa.

Seurantakohde- ja kustannuslaskentamallien uudistuksien vuoksi vuosien 2023 ja 2024 vertailu vuoteen 2022 ei ole kaikilta osin mahdollista.

Ydintoiminnan ja sen tuen kustannukset nousivat 6 prosenttia, kun taas kokonaiskustannusten nousu jäi 2 prosenttiin. Ydintoiminnan ja sen tuen erilliskustannusten määrä väheni vuodesta 2023 vuoteen 2024. Toiminta on siirtymässä tietovarantoihin ja

27.2.2025

yhteisiin tilastointijärjestelmiin perustuvaksi, jolloin kustannukset eivät ole enää erilliskustannuksina kohdennettavissa loppusuoritteille. Muun kuin ydintoiminnan ja sen tuen osuus yhteiskustannuksista väheni 6 prosenttia.

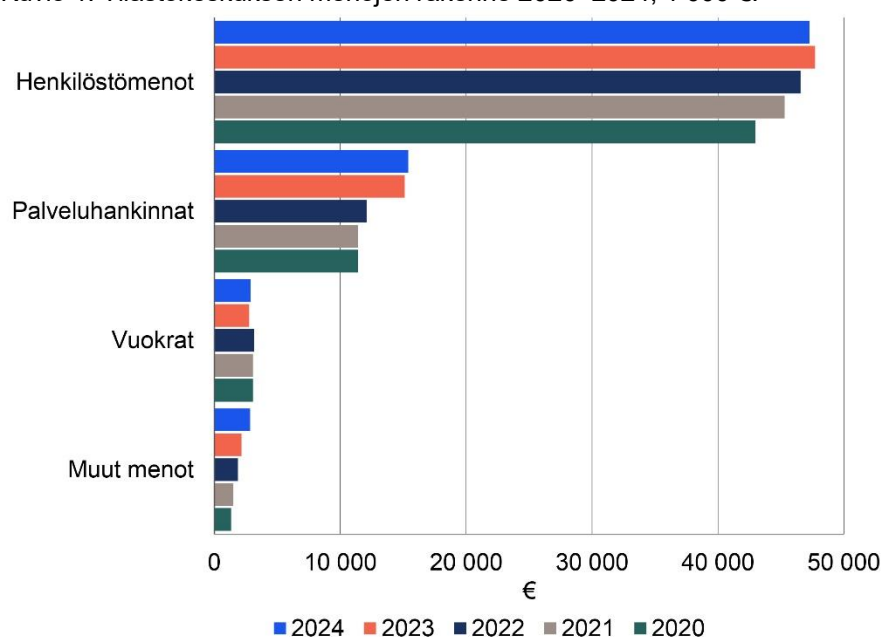
Taulukko 6: Toimitilat 2022–2024.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–24 muutos
Toimitilavuokrat, milj. €	3,15	2,74	2,86	+4 %
Pinta-ala m ² / htv	13,3	10,6	11,0	+4 %

Tilastokeskus luopui viidenneksestä toimistotilastaan vuoden 2023 alusta alkaen. Seuraava muutos on siirtyminen Pasilan virastokeskukseen maaliskuussa 2026. Tavoitteena on saada yli miljoonan säästö toimitilakuluissa. Seurantavuonna toimitilavuokrat kasvoivat hinnantarkistusten lisäksi myös Lappeenrannan työskentelypisteen käyttöönoton vuoksi. Kolmella henkilöllä on oikeus käyttää valtion yhteistä toimitilaa Lappeenrannassa ja 25:llä Turussa. Monitoimipaikkaisuuden tarkoituksena on tukea henkilöstön läsnäytön mahdollisuutta ja laajentaa maantieteellistä rekrytointialuetta. Lappeenrannan ja Turun tilat ovat pilottikäytössä vuoden 2026 loppuun asti.

Seurantavuoden tilatehokkuus oli 11,0 m²/htv. 4 prosentin kasvu johtuu henkilöstömäärän vähenemisestä edelliseen vuoteen verrattuna. Etätyötä tehdään runsaasti. Työnantajan ohjeen mukainen läsnäytön määrä on vähintään neljä työpäivää kuukaudessa per henkilö.

Kuvio 1: Tilastokeskuksen menojen rakenne 2020–2024, 1 000 €.

Tilastokeskuksen kokonaismenot olivat seurantavuonna 68,4 miljoonaa euroa, kun mukana ei ole muiden momenttien käyttö. Suurimman menoerän muodostavat perinteiseen tapaan henkilöstömenot, joiden osuus oli 69 prosenttia kokonaismenoista (2023: 70 ja 2022: 73 %). Palveluhankintojen osuus kokonaismenoista jatkoi nousuaan ja oli seurantavuonna 23 prosenttia.

Kokonaismenojen määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna vain 0,6 miljoonaa euroa. Henkilöstömenot supistuivat 0,4 miljoonaa, mutta muut erät kasvoivat reilulla miljoonalla. Palveluostojen kasvua hillitsi yhden noin 0,8 miljoonan kuluerän kohdennus aiemmin käytetyistä palveluostoista muihin menoihin. Ilman tämän yksittäisen erän muutosta

27.2.2025

palveluostot olisivat olleet 24 prosenttia. Palveluhankintojen lisääminen erityisesti kehittämistoiminnassa on strateginen valinta. Muut kulut olivat 2,9 miljoonaa. Kasvu edellisestä vuodesta oli 32 prosenttia.

Muista kuluista matkustus pieni hieman edellisestä vuodesta. Matkustukseen käytettiin noin 0,5 miljoonaa, joka on suunnilleen puolet koronaa edeltävästä tasosta. Seurantavuonna vähennys edellisestä vuodesta on 0,1 miljoonaa.

Henkilöstömenot vähenivät 0,4 miljoonaa, mihin vaikuttaa eniten henkilöstömäärän väheneminen. Vuokramenot kasvoivat 0,1 miljoonalla (+4 %). Se johtuu tavanomaisista vuokrankorotuksista sekä Lappeenrannan pienestä uudesta työskentelypisteestä.

Taulukko 7: Green Office -seuranta 2022–2024.

Mittarit	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–24 muutos, %
Toimistopaperin kulutus (A4 paperia, riisiä)	317	301	217	-28
Energiankulutus yhteensä, MWh	1 354	1 089	1 104	+1
Sähkö, MWh*)	214	201	207	+3
Kaukolämpö, MWh	907	754	708	-6
Kaukokylmä, MWh	233	134	189	+41
Aurinkovoiman tuotanto, MWh	44	31	34	+10
Lentokilometrit, 1 000 km	710	1 421	1 367	-4

*) Sähkönkulutus on Tilastokeskuksen mittareiden mukaan. Kaukolämpö ja -kylmä sekä aurinkovoima ovat Tilastokeskuksen osuus rakennuksen pinta-alasta eli 30 prosenttia 2022 ja 24 prosenttia vuosina 2023–2024. Yhteiskäyttöisiä tiloja ei ole kohdistettu Tilastokeskukselle.

Tilastokeskus on ollut Green Office -toimisto vuodesta 2009 alkaen. Green Office tavoitteet koskevat sähkön ja toimistopaperin kulutusta sekä matkustamisen hiilidioksidipäästöjä tavoitekaudella 2018–2023.

Paperin käyttö Tilastokeskuksessa väheni reippaasti eli 28 prosenttia edellisestä vuodesta. Mitatussa paperinkulutuksessa eivät ole mukana tiedonantajaviestinnässä tarvittavat painatuspalvelut, jotka ostetaan ulkopuoliselta palveluntarjoajalta.

Tilastokeskuksen käyttämä sähkö on kokonaan uusiutuvalla energialla tuotettua. Energiankulutus kasvoi prosentin edellisestä vuodesta. Kaukokylmän kulutus kasvoi 41 ja kaukolämmön väheni 6 prosenttia. Sähkön kulutus kasvoi 3 prosenttia. Energiaa kului aiempaa enemmän viilennykseen ja vähemmän lämmitykseen.

Aurinkovoiman tuotanto aurinkokennoilla aloitettiin vuonna 2019. Tuotettua aurinkovoimaa on kohdistettu Tilastokeskukselle rakennuksen pinta-alan suhteessa. Aurinkoenergian tuotanto kasvoi 10 prosenttia edellisestä vuodesta.

Lentokilometrejä kertyi 4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022. Määrä on 57 prosenttia koronaa edeltävien kahden vuoden keskiarvosta. Koronan jälkeen osa kansainvälisistä kokouksista on siirtynyt verkkoon. Toisaalta eräät maat, joiden kanssa tehdään yhteistyötä, sijaitseva kaukana, kuten Georgia ja Nigeria.

27.2.2025

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Tilastokeskus noudattaa valtion ulkoisen kirjanpidon ohjeita ja sääntöjä. Valtion yhteinen palvelukeskus Palkeet hoitaa Tilastokeskuksen ulkoisen kirjanpidon. Sisäisessä laskennassa on käytössä valtionhallinnon yhteinen työajanseurantajärjestelmä (Kieku/Palkeet). Loppu- ja tukisuoritteilla on omat seurantakohteet, joille tulot ja menot kohdistetaan. Osa kustannuslaskenta-aineistosta tulee Kieku-järjestelmästä (välittömät erilliskustannukset).

Tilastokeskuksella on ollut käytössä vuodesta 2023 lähtien valtion yhteinen kustannuslaskentamalli, joka perustuu yhteiseen seurantakohdemalliin ja erityisesti toimintoseurantakohteeseen. Kustannusajureina käytetään työaikoja. Yhteinen kustannuslaskentamalli on ns. hybridimalli, joka mahdollistaa kustannuslaskennan toteuttamisen jako-, lisäys- ja toimintolaskennan keinoin tai näiden yhdistelmänä. Kustannuslaskennan raportit ovat osa Tilastokeskuksen operatiivista raportointia. Kustannuslaskennan menetelmä on sama kaikelle maksulliselle toiminnalle sekä myös yhteisrahoitteisille hankkeille.

Taulukko 8: Maksullisen toiminnan tulosta ja kannattavuutta kuvaavat mittarit.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Maksullisen toiminnan tuotot, 1 000 €	10 743	11 319	10 600	10 138	-10 %
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, %*)	99	95	100 (88)	93	-2 %-yks.

*Tulosopimuksessa 2024 tavoite on 100 prosenttia. 88 prosenttia on laskettu talousarviovalmistelun aikaisista kustannusvastaavuuslaskelmista.

Maksullisen toiminnan tuottotavoite 10,6 miljoonaa alitettiin 0,5 miljoonalla eurolla ja toteuma oli 10,1 miljoonaa. Kustannusvastaavuus kokonaisuudessaan päättyi 93 prosentin tasolle. Tämä oli 5 prosenttiyksikköä (tavoite 88 %) tavoitetta suurempi. Tavoite on saatu laskemalla ensin yhteen talousarvioehdotuksen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuustavoitteet: hintatuettu, liiketaloudellinen ilman hintatukea sekä julkisoikeudellinen. Kustannusvastaavuustavoite ylitettiin, sillä maksullisen toiminnan kokonaisuudesta merkittävin toiminta tapahtuu ilman hintatukea toteutetussa liiketaloudellisessa maksullisessa toiminnassa. Tässä ryhmässä toteutunut kustannusvastaavuus oli 135 prosenttia (tavoite 125 %) ja tuotot olivat 70 prosenttia maksullisen toiminnan tuotoista eli 7,1 miljoonaa euroa. Muissa ryhmissä kustannusvastaavuustavoitteet alitettiin.

Kokonaisuudessaan maksullisen toiminnan tuotot olivat ennakoitua pienemmät ja yleinen talouden tilan muutos näkyi tuottojen vähenemisenä vuonna 2024. Tuotot laskivat 1,2 miljoonalla eurolla (-10 %) edellisestä vuodesta. Lasku johtui suurimmaksi osaksi kertaluonteisten suurten maksullisten tiedonkeruiden päättymisestä (-1,1 milj. euroa), mutta tuotot vähenivät lähes kaikissa tuoteluokissa tutkijapalveluita lukuun ottamatta. Maksullisen toiminnan tuottotavoite asetettiin liian korkealle tasolle painottaen liikaa edellisen vuoden tuottoja. Tuotot eivät kasvaneet odotetusti, mutta myös kuluissa nähtiin merkittävä pudotus.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus 93 prosenttia laski edellisestä vuodesta 2 prosenttiyksikköä. Kustannusvastaavuuden laskuun vaikutti merkittävimmin tuottojen pieneneminen 1,2 miljoonalla. Kustannukset laskivat 8 prosenttia eli 1,0 miljoonalla eurolla, ja kustannukset pienentyivät lähes kaikissa kuluerissä. Suurin kuluerä on vyörytyksinä kohdennettavat tukitoiminnot, jotka vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna euromääräisesti eniten eli 0,6 miljoonaa euroa. Palveluiden ostot olivat 1,8 miljoonaa euroa. Se oli ainoa kululuokka, joka kasvoi. Kasvu oli 0,2 miljoonaa euroa (kasvu 16 %). Erilliskustannuksiin luettavat henkilöstökustannukset puolestaan vähenivät 0,4 miljoonalla eurolla (-13 %).

27.2.2025

Erilliskustannukset laskivat 5 prosenttia (0,2 milj. euroa) samalla, kun yleiskustannukset laskivat 12 prosenttia (0,8 milj. euroa). Erilliskustannukset eivät laskeneet tuottojen suhteessa, jolloin kustannusvastaavuus oli aikaisempaa pienempi.

Taulukko 9: Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2022–2024

1 000 €	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	2022 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	10 138	10 500	11 318	10 743
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0	0
Tuotot yhteensä	10 138	10 500	11 319	10 743
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1		7	27
Henkilöstökustannukset	2 995		3 426	4 693
Vuokrat	0		0	0
Palvelujen ostot	1 770		1 523	1 123
Muut erilliskustannukset	232		288	249
Erilliskustannukset yhteensä	4 998	6 750	5 244	6 092
Tukitoimintojen kustannukset	4 742		5 307	3 444
Poistot	265		303	203
Korot	20		13	0
Muut yhteiskustannukset	873		1 097	1 144
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	5 900	5 200	6 720	4 791
Kokonaiskustannukset yhteensä	10 899	11 950	11 964	10 883
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-760	-1 450	-646	-140
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Tuoteluokittain tarkasteltuna maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat vain yhdessä tuoteluokassa: tutkijapalveluiden ja tutkimusaineistojen luokassa 4.4. Kasvu oli 0,9 miljoonaa euroa (49 %). Tutkijapalveluun saapuneiden hakemusten määrä kasvoi edelleen vuoden 2024 aikana. Tutkijapalveluiden liiketaloudellisesti hinnoiteltu osuus oli 27 prosenttia maksullisen toiminnan tuotoista. Kustannusvastaavuuslaskelma tutkijapalveluiden osalta esitetään kohdassa liiketaloudellisesti hinnoitellun toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, joka on hintatuettu.

27.2.2025

Tutkijapalveluiden hinnoittelussa vähäisen käyttöluvan muutoksen hinta vuodelle 2024 oli 350 euroa ja se säilyi samana kuin edellisenä vuonna. Vähäistä laajempien käyttöluvien hintoja nostettiin maksuasetuksen mukaisesti. Myös konepakettien hintoja nostettiin vuodelle 2024. Vuoden 2024 alussa voimaan tulleen korotuksen tarkoituksena oli saada CSC:ltä (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus oy) hankittavan vain tutkijoita varten olevan ostopalvelun kulut tutkijoiden maksettaviksi. Käyttäjämaksua nostettiin 250 eurosta 300 euroon. Käyttäjämaksulla on tarkoitus kattaa mm. tutkijoiden tulosten tietosuojatarkistuksista aiheutuvaa työtä. Maksullisen työn tuntihintoja nostettiin maaliskuussa 2024.

Julkaisujen tuotot laskivat 41 prosenttia edellisvuodesta. Julkaisujen myynti on vähenemään päin. Tärkein painojulkaisu on Suomen tilastollinen vuosikirja. Julkaisujen tuotot 13 000 euroa on kokonaisuudessa vähäinen ja niiden osuus kokonaisuudesta on vain 0,1 prosenttia. Tietokantapalvelujen tuotot olivat 1,0 miljoonaa euroa, tämä oli 47 000 euroa (-4 %) edellisvuotta pienempi. Tietokantapalveluiden osuus kokonaisuudesta on 10 prosenttia.

Tilastointipalveluiden tuotot olivat 1,8 miljoonaa euroa ja tämä oli 1,1 miljoonaa euroa (-17 %) edellisvuotta vähemmän. Tuottojen vähenemisen syynä on erityisesti PIAAC- ja ESS-hankkeiden päättyminen. Uusia maksullisia toimeksiantoja kuitenkin tehtiin mm. Kansalaispulssi 2024, Työolobarometri 2024, Työvoimapalvelut-24, Tasa-arvobarometri24 ja Poliisibarometri-24. Lisäksi muun muassa edellisenä vuotena tullut uusi maksullinen toimeksianto vuoden varallisuustutkimus 2023 jatkui myös vuoden 2024 aikana ja oli merkittävä kokonaisuudesta 160 000 euron tuotoilla.

Asiakaskohtaisesti räätälöidyt konseptituotteet ovat yleensä jatkuvia sopimuksia. Vuosivaihtelu on yleensä vähäistä, ja seurantavuoden 14 prosentin lasku johtunee vuosivaihtelusta. Edellisenä vuonna ryhmän tuotot kasvoivat 13 prosenttia ja nyt palattiin lähes vuoden 2022 tasolle. Erityisselvityksistä ja tietopalvelutoimeksiannoista saadut tulot olivat 2,0 miljoonaa euroa ja tämä oli 12 prosenttia edellistä vuotta vähemmän. Tuoteluokan sopimukset ovat yleensä pienehköjä, mutta joukossa on myös muutamia suuria sopimuksia.

Koulutus- ja asiantuntijapalveluiden maksullinen tuotot olivat 0,9 miljoonaa euroa ja tämä oli lähes edellisen vuoden tasolla. Tässä ryhmässä näkyy merkittävästi ECP-koordinoinnin sopimus, joka on hieman yli 3 miljoonaa euroa vuosina 2022–2025. ECP-koordinointi on onnistunut hyvin.

Tilastokeskuksen maksuasetus oli yksivuotinen ja voimassa vuoden 2024. Asetusmuutoksen tavoitteena oli parantaa Tilastokeskuksen kustannusvastaavuutta tutkijapalveluissa niin, etteivät hinnat asiakkaille kuitenkaan nousisi merkittävästi. Hinnoittelua muutettiin vuodelle 2024 siten, että hinnat keskimääräisesti nousivat ja tämä näkyy parantuneena kustannusvastaavuutena liiketaloudellisesti hinnoitellun toiminnan osalta.

Taulukko 10: Tuotot tuoteluokittain 2022–2024, 1 000 €.

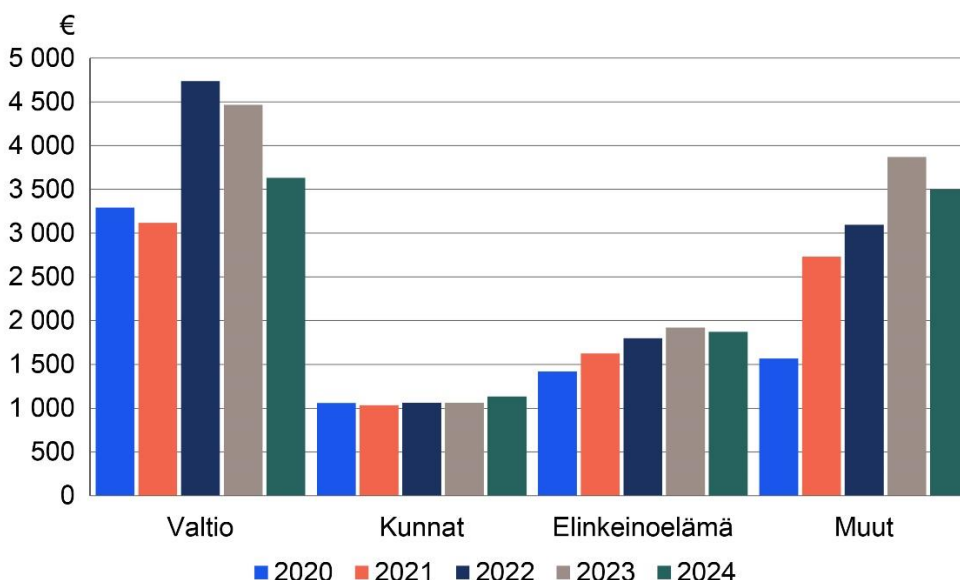
Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–2024 muutos, %
1. Julkaisut	37	22	13	-41
2. Tietokantapalvelut	1 055	1 052	1 005	-4
3. Vakiotuotteet	388	386	388	1
4. Toimeksiantopalvelut	8 322	8 204	7 533	-8
4.1 Tilastointipalvelut	2 967	2 864	1 762	-38
4.2 Asiakaslähtöisesti räätälöidyt konseptituotteet	1 080	1 220	1 050	-14

27.2.2025

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–2024 muutos, %
4.3 Erytyspalvelut ja tietopalvelutoimeksiannot	2 180	2 302	2 018	-12
4.4 Tutkijapalvelut ja tutkimusaineistot	2 096	1 819	2 703	49
5. Koulutus- ja asiantuntijapalvelut	942	946	926	-2
6. Muut tuotteet	0	16	16	0
9. Julkisoikeudelliset tuotot	0	693	255	-63
Yhteensä	10 743	11 319	10 136	-10

Asiakasryhmittäin tarkasteltuna vuonna 2024 tulot (3,6 milj. euroa) valtiolta laskivat 19 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Valtion organisaation ostoille on tyypillistä suuret vuosittaiset vaihtelut sekä suurehkot hankkeet. Lisäksi valtion organisaatioilla on käsillä tuottavuushaasteita laajemminkin, jolloin hankinnat muilta virastoilta ovat pienentyneet. Muutoin muutokset olivat vähäisempiä. Kunnilta saadut tulot olivat ainoa ryhmä, joka kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, kasvu oli 7 prosenttia ja 73 000 euroa. Tuotot elinkeinoelämästä 1,9 miljoonaa euroa laskivat 2 prosenttia. Tulot ryhmästä muut 3,5 miljoonaa euroa laskivat 10 prosenttia. Korkeakoulut ja yliopistot kuuluvat ryhmään muut. Valtion osuus asiakasryhmistä on 36 prosenttia.

Kuva 2: Liiketaloudellisesti hinnoitellun toiminnan tulot asiakasryhmittäin 2020–2024, 1 000 €.

Kilpailluilta markkinoilta otettiin mukaan ne toimeksiannot, joissa Tilastokeskus on voittanut kilpailutuksen, eikä asiakas ole tehnyt valintaa muilla perusteilla. Näitä hankkeita oli 3. Hankkeet ovat euromäärältään isoja ja kestoltaan useampivuotisia. Kilpaillun toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on liitteenä 18. Hankkeista kaksi pitää sisällään tiedonkeruuta ja aineiston käsittelyä sekä tulosten tuottamista. Yksi on kansainvälisen hintavertailun koordinointi EU:n alueella ja eräissä muissa maissa.

Kilpaillun toiminnan kustannusvastaavuus 89 prosenttia oli 16 prosenttiyksikköä edellisvuotta suurempi. Työmäärään liittyvä riski on iso useampivuotisissa projekteissa,

27.2.2025

joihin liittyy suoraa tiedonkeruuta tiedonantajilta. Tavoitteena on kuitenkin ollut 100 prosentin kustannusvastaavuus.

Seuraavaksi tarkastellaan kustannusvastaavuuslaskelmat eriteltynä liiketaloudellisen toiminnan laskelmiin: liiketaloudellinen toiminta, jota ei ole hintatuettu, hintatuettu toiminta sekä julkisoikeudellisesti hinnoiteltu toiminta. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma esitetään luvussa 1.4.4.

Kustannusvastaavuuslaskelma liiketaloudellisesti hinnoitellusta toiminnasta, jota ei ole hintatuettu

Maksullisen toiminnan merkittävin osuus muodostuu liiketaloudellisesti hinnoitellusta toiminnasta, jota ei ole hintatuettu. Vuonna 2024 tuottojen osuus koko maksullisesta toiminnasta oli 70 prosenttia ja edellisenä vuonna tuottojen osuus kokonaisuudesta oli 78 prosenttia. Tämä on myös ainoa toiminta, jossa kustannusvastaavuus on yli 100 prosenttia. Vuonna 2024 kustannusvastaavuus oli 135 prosenttia ja edellisenä vuonna se oli 119 prosenttia. Kustannukset ovat laskeneet suhteessa tuottoihin merkittävästi, sillä tuotot ovat laskeneet edellisestä vuodesta 1,7 miljoonaa euroa (-19 %) ja kustannusvastaavuus on samalla parantunut 16 prosenttiyksikköä. Kustannukset laskivat 2,1 miljoonaa euroa ja tämä oli 29 prosenttia aikaisempaa vähemmän.

Taulukko 11: Kustannusvastaavuuslaskelma 2022–2024 liiketaloudellisesti hinnoitellusta toiminnasta, jota ei ole hintatuettu.

1 000 €	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	*2022 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	7 126	7 600	8 827	10 743
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0		0	0
Tuotot yhteensä	7 126	7 600	8 827	10 743
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1		7	27
Henkilöstökustannukset	1 685		2 362	4 693
Vuokrat	0		0	0
Palvelujen ostot	266		402	1 123
Muut erilliskustannukset	56		161	249
Erilliskustannukset yhteensä	2 008	3 300	2 932	6 092
Tukitoimintojen kustannukset	2 636		3 536	3 444
Poistot	149		206	203
Korot	11		9	0
Muut yhteiskustannukset	481		746	1 144
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 277	2 800	4 497	4 791

27.2.2025

1 000 €	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	*2022 toteuma
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 285	6 100	7 430	10 883
KUSTANNUSVASTAAVUUS	1 841	1 500	1 397	-140
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

* Vuonna 2022 kaikki maksullinen toiminta oli liiketaloudellisesti hinnoiteltua ja ilman hintatukea

Hintatuetun liiketaloudellisesti hinnoitellun toiminnan kustannusvastaavuus

Tilastokeskuksen toimintamenoihin (siirtomääräraha 2 v) myönnettiin hintatukea enintään 900 000 euroa tutkijapalveluiden maksulliseen toimintaan. Hintatukea olisi pystytty käyttämään tuottojen ja erilliskustannusten erotukseen 122 000 euroa vuonna 2024. Hintatuki jäi kuitenkin vuoden 2024 osalta käyttämättä. Tekstissä esitetään aikaisempaan vuoteen vertailu sekä hintatuettuna että ilman hintatukea. Hintatuki 900 000 siirretään kokonaisuudessaan seuraavalle vuodelle ja korjauskirjaus tehdään myös vuodelle 2025.

Hintatuetun toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2024 ilman hintatukea oli 52 prosenttia ja se oli 3 prosenttiyksikköä edellisvuotta parempi. Mikäli hintatukea olisi käytetty kustannusvastaavuus olisi ollut 54 prosenttia, mikä on edellisvuotta 1 prosenttiyksikön suurempi. Ilman hintatukea vuoden 2024 kustannusvastaavuus (52 %) oli edellisen vuoden 2023 hintatuen jälkeistä kustannusvastaavuutta (53 %) vain yhden prosenttiyksikön huonompi.

Hintatuetun toiminnan tuotot 2,8 miljoonaa euroa ylittivät tavoitteen 0,6 miljoonalla eurolla, tuotot kasvoivat edellisen vuoden tuottoihin nähden 1,0 miljoonaa euroa. Kustannukset olivat 0,1 miljoonaa euroa tavoitetta suuremmat ja edellisestä vuodesta kulut kasvoivat 1,6 miljoonaa euroa. Tuotot lisääntyivät, mutta kulut lisääntyivät suhteellisesti enemmän, jolloin kustannusvastaavuus jäi tavoitteesta, joka oli 61 prosenttia. Muutoksiin vaikuttavat valmisaineistot, jotka vuonna 2023 olivat julkisoikeudellisia suoritteita ja vuonna 2024 liiketaloudellisesti hinnoiteltuja hintatuettuja suoritteita.

Taulukko 12: Hintatuetun liiketaloudellisesti hinnoitellun toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2023–2024.

1 000 €	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	*2022 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	2 751	2 200	1 799	
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	2 751	2 200	1 799	
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				

27.2.2025

1 000 €	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	*2022 toteuma
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Henkilöstökustannukset	1 195		786	
Vuokrat	0		0	
Palvelujen ostot	1 502		1 118	
Muut erilliskustannukset	176		126	
Erilliskustannukset yhteensä	2 873	3 100	2 030	
Tukitoimintojen kustannukset	1 905		1 305	
Poistot	105		71	
Korot	8		3	
Muut yhteiskustannukset	354		257	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 372	2 000	1 636	
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 245	5 100	3 666	
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-2 494	-2 900	-1 867	
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki**			241	
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-2 494		-1 626	
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	900		900	

* Vuonna 2022 hintatuettua toimintaa ei ollut.

**Vuonna 2024 hintatuki jäi kirjaamatta. Korjauskirjaus tehdään vuodelle 2025.

Julkisoikeudellisesti hinnoitellun toiminnan kustannusvastaavuus

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus seurantavuonna oli 71 prosenttia. Edellisenä vuonna kustannusvastaavuus oli 80 prosenttia. Julkisoikeudelliset tuotot laskivat merkittävästi 0,4 miljoonaa euroa (-62 %). Kustannukset laskivat kaikissa kustannusluokissa ja kokonaisuudessaan lasku oli 0,5 miljoonaa euroa (-58 %). Muutokseen vaikuttavat valmisaineistot, jotka vuonna 2023 olivat julkisoikeudellisia suoritteita ja vuonna 2024 liiketaloudellisesti hinnoiteltuja hintatuettuja suoritteita.

Julkisoikeudellisen toiminnan kustannusvastaavuustavoite oli 93 prosenttia ja tuottojen tavoite oli 0,7 miljoonaa euroa, joka on 0,4 miljoonaa euroa toteumaa suurempi. Merkillepantavaa on, että valmisaineistot siirrettiin vuodelle 2024 liiketaloudellisesti hinnoiteltuihin suoritteisiin ja tämä vaikutti tuottojen pienentymiseen. Lisäksi vuoden 2024 julkisoikeudellinen tuotto- ja kustannusvastaavuustavoite on asetettu huhtikuussa 2023 ja päätös valmisaineistojen siirtämisestä osaksi liiketaloudellista tapahtui vasta tavoitteiden asettamisen jälkeen syksyllä 2023. Näin ollen tavoitteet on asetettu ennen kuin valmisaineistot on siirretty osaksi liiketaloudellista toimintaa ja kustannusvastaavuus- sekä tuottotavoite on asetettu erilaisin perustein kuin toteuma on syntynyt. Käyttöluvat säilyivät julkisoikeudellisina suoritteina. Julkisoikeudellisen toiminnan osuus koko maksullisesta toiminnasta on kuitenkin vähäinen: tuotot ovat vain 3 prosenttia maksullisen toiminnan tuotoista.

27.2.2025

Taulukko 13: Julkisoikeudellisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2023–2024.

1 000 €	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	*2022 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	261	700	693	
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	261	700	693	
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0		0	
Henkilöstökustannukset	115		277	
Vuokrat	0		0	
Palvelujen ostot	2		4	
Muut erilliskustannukset	0		0	
Erilliskustannukset yhteensä	117	350	281	
Tukitoimintojen kustannukset	201		467	
Poistot	11		26	
Korot	1		1	
Muut yhteiskustannukset	38		93	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	251	400	587	
Kokonaiskustannukset yhteensä	368	750	868	
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-107	-50	-175	
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

* Vuonna 2022 julkisoikeudellista toimintaa ei ollut.

27.2.2025

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 14: Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuutta kuvaavat mittarit.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2024–23 muutos
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, 1 000 €	3 033	2 960	2 400	3 159	7 %
Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	41	40	40	42	2 %-yks.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot seurantavuonna ylittivät tavoitteen noin 0,8 miljoonalla, ja olivat 0,2 miljoonaa euroa (7 %) suuremmat kuin edellisenä vuonna. Luvussa on mukana myös käyttöoikeudella saatu rahoitus tuottavuuden edistämiseen, jota käytettiin seurantavuonna 1,0 miljoonaa euroa. Kohdassa tilinpäätösanalyysi käsitellään myös yhteisrahoitteista toimintaa. Tilinpäätösanalyysissä käsitellään yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen osalta ainoastaan lkp-tileille kirjatut tuotot. Kustannusvastaavuuslaskelmaan on kuitenkin lisätty myös tuottavuusrahan käyttöoikeus, joka ei näy tuottoina, mutta on lisääntynyttä rahoitusta ja näin ollen se on tärkeä huomioida yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa.

Tuotot EU:lta laskivat 0,5 miljoonalla eurolla (-21 %) ja olivat 1,9 miljoonaa euroa. Muilta toimijoilta saatu rahoitus puolestaan kasvoi 135 prosenttia ollen 1,2 miljoonaa euroa. Näissä tuotoissa näkyy myös valtiolta saatu rahoitus tuottavuuden edistämiseen.

Monet yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeet ovat joko EU-asetusten toimeenpanoon tai jatkuvaan tilastotuotantoon kuuluvia hankkeita. Tämän vuoksi sadan prosentin kustannusvastaavuustavoitteesta on joustettu: ulkopuolelta saatu rahoitus on kuitenkin tukenut hankkeiden toteutumista. Tällaista on ollut esimerkiksi osa tilastotuotannosta, jossa rahoitusta on hyödynnetty sopimuksen mukaisesti osana tiedonkeruuta ja muuta tilastotuotantoa. Tuottavuuden edistämiseen on saadun rahoituksen lisäksi käytetty myös omaa rahoitusta, joten kustannusvastaavuus ei ole 100 prosenttia. Tuottavuustavoitteiden edistäminen tulee kuitenkin laskemaan kustannuksia tulevaisuudessa.

EU:n rahoitusta on hyödynnetty lukuisissa tilastojen kehittämishankkeissa sekä eräissä tiedonkeruissa ja tilastotuotannossa. Yhteisrahoitteiset EU hankkeet liittyivät tilastotuotannon kehittämiseen. Hankkeita oli käynnissä useita.

Kustannusvastaavuus 42 prosenttia kasvoi 2 prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta, ja ylitti tavoitteen saman verran. Tuottojen kasvaessa myös kustannukset kasvoivat kokonaisuudessaan 0,1 miljoonaa eurolla, joka oli 2 prosenttia. Erilliskustannukset kasvoivat 13 prosenttia. Yhteiskustannukset, 4,5 miljoonaa euroa, kuitenkin laskivat merkittävästi 16 prosentilla. Euromääräisesti merkittävin kasvu tapahtui palvelujen ostoissa, jotka nousivat 38 prosenttia (0,2 miljoonaa euroa) sekä henkilöstökuluissa, joissa nousu oli 5 prosenttia (0,1 miljoonaa euroa). Molemmissa kululajeissa euromääriin vaikuttaa yhteisrahoitteisen toiminnan sisältö.

27.2.2025

Taulukko 15: Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2022–2024.

1 000 €	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	*2022 toteuma
TUOTOT				
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	1 184		479	670
EU:lta saatu rahoitus	1 934		2 438	2 293
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	3		35	70
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	39		8	0
Tuotot yhteensä	3 159	2 400	2 960	3 033
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5		7	32
Henkilöstökustannukset	2 073		1 972	3 172
Vuokrat	3		0	0
Palvelujen ostot	815		590	518
Muut erilliskustannukset	126		98	113
Erilliskustannukset yhteensä	3 021	3 000	2 667	3 835
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	3 885		4 020	2 686
Poistot	115		125	131
Korot	9		5	0
Muut yhteiskustannukset	492		589	706
Yhteiskustannusten osuus yhteensä	4 501	3 000	4 738	3 523
Kokonaiskustannukset yhteensä	7 522	6 000	7 406	7 358
Omarahoitusosuus	-4 363	-3 600	-4 446	-4 325
Omarahoitusosuus, %	58,0 %	60,0 %	60,0 %	59,0 %

27.2.2025

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 16: Suoritteiden määriä kuvaavat mittarit, kpl.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–2024 muutos, %
Tilastot, joista julkaisuja vuoden aikana	131	132	138	137	+4
Tiedote ja tietokantajulkistus, kpl (2022-)	409	635	-	671	+6
Tietokantajulkistus ilman tiedotetta	85	151	-	43	-72
Tilastojulkistusten määrä (4/2022 asti)	154	-	-	-	-
Tilastojulkistukset yhteensä	-	786	-	714	-9
Katsaus	38	63	-	45	-29
EU-raportoinnit ja kv. kyselyt	869	836	-	827	-1
Toimeksiantopalveluiden määrä (yli 500 €), kpl*)	1 055	1 106	1 200	1 027	-7
Kokeellisten tilastojen julkistusten määrä	66	58	-	58	0

*) Toimeksiantopalveluiden määrä lasketaan sopimuksien perusteella.

Tilastokeskuksen tuotannossa olevien tilastojen kokonaismäärä kasvoi edellisestä vuodesta viidellä (4 %), mutta jäi tavoitteesta yhdellä, koska ajankäyttötilaston julkistus siirtyi vuodelta 2024 vuodelle 2025. Julkaisevien tilastojen määrää kasvattivat harvemmin kuin vuosittain julkaistavat tilastot, joita osui seurantavuodelle useita: innovaatiotilasto, kotitaloustuotannon arvo, työolot, väestöennuste sekä europarlamentti- ja presidentinvaalitulokset.

Budjettirahoituksen leikkausten vuoksi seurantavuonna päätettiin supistaa tilastotuotantoa, jotta lakisääteinen tilastotuotanto voidaan turvata. Lakkautettavia tilastoja on neljä ja kahden tilaston ulkopuolista rahoitusta selvitetään. Lisäksi tietosisältöä supistetaan tai julkaisuväliä harvennetaan 12 tilastossa. Muutokset tapahtuvat tulevina vuosina.

Tilastojulkistuksia tehtiin yhteensä 714 ja julkistusten määrä väheni 9 prosenttia edellisvuodesta. Tilastojulkistuksiin lasketaan sekä tiedotteesta ja tietokantajulkistuksesta muodostuvat julkistukset että pelkät tietokantajulkaisut. Julkistusten määrä väheni mm., koska liikevaihtokuvaajien julkistusta nopeutettiin niin, että voitiin luopua kuukausittain tuotettavista kahdesta julkaisusta.

Tilastojulkistusten uusi julkistusjärjestelmä otettiin käyttöön 2022. Samalla muutettiin myös julkistuskonseptia niin, että ensisijainen julkistustapa on tiedote yhdessä tietokantajulkistuksen kanssa. Tämän lisäksi on mahdollista tehdä tietokantajulkistuksia ilman tiedotetta. Näitä käytetään esimerkiksi täydentämään aiemmin julkistettuja tietoja. Myös katsauksia on käytetty täydentämään tietokantajulkistusten tietoja, mutta seurantavuonna katsausten määrä väheni 18 kappaleella (-29 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Tarkoitus on, ettei luonteeltaan tiedotetta laajempi katsaus yhdessä tietokantajulkaisun kanssa ole ensisijainen julkaisutapa. Myös käytettävissä oleva työpanos vähensi katsausten laadintaa.

Tilastojen sisältöjä on uudistettu kansainvälisten vaatimusten ja kansallisten tarpeiden perusteella: muun muassa kansantalouden tilinpidon aikasarjat on tarkistettu, palvelujen

27.2.2025

ulkomaankauppatilastointia on laajennettu toimitustavalla, perusvuosia on vaihdettu (suhdannetilastot, hintaindeksejä) ja toimitilaindikaattoreiden hintaindeksisarjat on laadittu.

Raportoinnit EU:lle ja muille kansainvälisille organisaatioille ovat toteutuneet vaatimusten mukaisesti ja saatu palaute on ollut hyvää (ks. 1.9 Arviointien tulokset). Raporttien määrä väheni edellisestä vuodesta prosentilla johtuen asetusmuutoksista. Toisaalta raportit ovat vastaavasta syystä laajentuneet aiemmasta. Kansainvälisistä raportoinneista 99 prosenttia perustui säädöksiin tai sopimuksiin. Loput olivat kansainvälisten järjestöjen kyselyitä, joiden määrä oli vain 7 (2023: 9 ja 2022: 21). Kansainvälisten raporttien yhteismäärä seurantavuonna oli 827 (2023: 836 ja 2022: 869).

Sopimusarvoltaan yli 500 euron toimeksiantopalveluiden määrä väheni 7 prosentilla edellisestä vuodesta. Toimeksiantoista 74 prosenttia (2023: 84 ja 2022: 61 %) oli jatkuvia sopimuksia. Toimeksiantojen määrän vertailua vaikeuttavat tutkijapalveluiden valmisaineistot, jotka vuonna 2023 olivat julkisoikeudellisia, mutta 2024 liiketaloudellisia suoritteita. Käyttöluvat ovat julkisoikeudellisia suoritteita molempina vuosina. Toisaalta toimeksiantojen määrän väheneminen on lähes samansuuruista kuin koko maksullisen toiminnan tuottojen väheneminen. Tutkijapalvelujen tuotot jäivät suunnitellusta, mihin on arveltu vaikuttaneen sekä hintojen noston että käyttölupien myöntämisen hitauden.

Kokeelliset tilastot ovat kehitysvaiheessa, eikä niillä ole virallista laatu- tai menetelmäselostetta eikä vakiintunutta julkaisuajataulua. Tietoja ei välttämättä julkaista joka vuosi. Seurantavuonna julkistuksen teki 18 kokeellista tilastoa, mikä on 2 enemmän kuin edellisenä vuonna. Julkistusten määrä säilyi ennallaan (58 kpl). Uusia kokeellisia tilastoja julkaistiin kaikkiaan kuusi: Sote-uudistukseen liittyvä paikallishallinnon palveluiden järjestäjien tulot, menot ja velka, kasvuyritykset, innovaatiotoiminnan tilinpäätösindikaattorit, kuntien ja kuntayhtymien korjauskustannukset, toimitilojen hintaindeksi sekä väestöryhmittäinen inflaatio. Yleensä osa näistä toteutettiin joko EU- tai muulla ulkoisella rahoituksella ja ne tähtäävät lakisäätöisen tilastotuotannon uudistamiseen.

Tilastokeskuksen tavoitteena on täyttää EU-säädösten vaatimukset, mutta tarvittaessa hyödynnetään derogaatioita (varaumia). Seurantavuonna oli 3 derogaatiota (2023: 2 ja 2022: 2). Derogaatioista ensimmäinen koski SILC-vaatimusten (Statistics of Income and Living Conditions, tulo- ja elinolotilasto) köyhyysriskiä kuvaavien tietojen tuottamista. SILCin derogaatiolle haettiin jatkoa vuosille 2024–2025. Toisen derogaation kohde oli kansantalouden tilinpidon EU-tietotoimitusten lähettämisohjelman vaatimat muutokset.

Kolmas derogaatio koski energiatilastoja, joiden laajennukset liittyivät sähkön ja lämmön tuotannon aiempaa tarkempaan tilastointiin energiajärjestelmän muutosten, hajautetun tuotannon ja teknologian kehityksen myötä. Energian kulutuksen tilastointia on myös tarkennettu: palvelualojen toimialoittainen kattavuus sekä liikenteen energian käytön yksityiskohtaisempi tilastointi nousivat raportointivaatimuksiksi vuodesta 2024 alkaen. Lisäksi energiataseita koskevien vuositietojen toimitusaikaa lyhennettiin yhdellä kuukaudella.

Seurantavuonna toteutettiin ja julkaistiin kaupan suhdannetilaston liikevaihto- ja määräsarjat uusien EBS-vaatimusten (Enterprise Business Statistics) mukaisesti. Tiedot julkaistiin derogaation päätyttyä vuoden 2023 loppuun. Seurantavuonna haettiin derogaatioita vuodelle 2025 COFOG-nopeutukseen (Classification of the functions of government) ja COICOP-luokitusuudistukseen (Classification of Individual Consumption According to Purpose).

Loppuvuonna 2024 tehtiin yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa laaja lausuntopyyntökierron, jonka aiheena oli tilastojen lakkautukset ja supistukset. Lausuntoja saatiin 183. Lausuntojen jälkeen päätettiin lakkauttaa yhdeksän tilastoa, joista osan tiedot julkaistaan supistettuina tai uudella tavalla muissa tilastoissa. Lisäksi neljän tilaston julkistamistiheyttä harvennetaan ja kahden tilaston tietosisältöä supistetaan. Toimilla arvioidaan saatavan vajaan 400 000 euron säästöt vuosittain. Toimet eivät vaikuttaneet vuoden 2024 tuotantoon.

27.2.2025

Taulukko 17: Tutkijapalvelut.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Tutkijapalveluiden käyttäjätunnusten määrä etäkäyttöjärjestelmässä, kpl	1 292	1 381	1 650	1 507	+9
Uusien valmisaineistojen lukumäärä	0	1	-	3	+200

Tutkijapalveluiden haasteena on ollut heikko kustannusvastaavuus. Sen vuoksi hintoja on nostettu vuosittain. Hintojen nousu on hillinnyt käyttäjätunnusten määrän kasvua ja tutkijat ovat poistaneet ei käytössä olevia käyttäjätunnuksia aktiivisesti. Tutkijapalveluiden käyttäjien määrä on kuitenkin edelleen kasvanut, vaikkei tavoiteltua vauhtia.

Tutkijapalveluissa etäkäyttöjärjestelmä Fionan käyttäjätunnusten määrä oli vuoden 2024 lopussa 1 507 kappaletta, joka on 9 prosenttia enemmän kuin vuoden 2023 lopulla. Hinnoittelu tukee laajoja hankkeita, joissa on lukuisia tutkijoita. Näin yhdellä tutkijalla on pääsy suureen joukkoon aineistoja yhdellä käyttäjätunnuksella. Käyttäjätunnukset ovat hankekohtaisia eli yhdellä tutkijalla voi olla useita tunnuksia. Menettely ei ole tiukentuneen tietosuojakäytännön mukainen. Tietosuojan noudattamisen parantamiseksi seurantavuonna aloitettiin kehittämisprojekti, joka valmistuu 2025.

Uusia valmisaineistoja valmistui seurantavuonna 3. Vuonna 2023 valmisaineistoja oli 64. Valmisaineistot sisältävät tietyn muuttujakokonaisuuden. Valmisaineistoista voidaan tehdä poimintoja kunkin tutkimushankkeen tarpeiden perusteella.

Kuntien datahuonetta pilotoidaan. Käynnissä on kaksivuotinen hanke, jossa tuotetaan analyysiä kuntien päätöksenteon tueksi. Mukana on kuusi kuntaa eli ns. kuutoskunnat.

Taulukko 18: Viestinnän laajuutta kuvaavat mittarit, kpl.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–24 muutos, %
Seuraajien määrä, X/Twitter	17 366	17 760	17 219	-3
Tilastotohtorin seuraajien määrä, Facebook	8 994	9 377	10 234	+9
Seuraajien määrä, LinkedIn	7 815	8 209	8 768	+7
Seuraajien määrä, Instagram	3 012	3 441	4 183	+22
TikTok	0	-	9 377	-
Artikkeleiden määrä	49	36	26	-28
Blogikirjoitusten määrä	65	37	31	-16
Doria*) latausten määrä	388 293	323 041	-	-

Tilastokeskuksen viestintälinjauksissa tavoitemielikuva on ”Tiedosta tulevaisuus – yhteiseksi hyväksi”. Pääviestit ovat:

- Olemme yksi luottamusyhteiskunnan peruspilareista. Rakennamme yhteistä tietovarallisuutta – kokoamalla, yhdistämällä ja kehittämällä tietoaineistoja.
- Tarjoamme ajantasaista ja puolueetonta tietoa ja tilastoja. Haluamme työllämme edistää yhteisen ymmärryksen muodostamista yhteiskunnasta ja sen muutoksista.
- Tuotamme laadukkaat ja hyödylliset tietotuotteet – yhteiseksi hyväksi.

27.2.2025

Tilastokeskuksen X-seuraajien määrä myötäilee kansainvälistä kehitystä: seuraajien määrä väheni 3 prosenttia edellisestä vuodesta. Tammikuussa 2025 Tilastokeskus linjasi, että tili X-viestipalvelussa muutetaan passiiviseksi. Tilastojulkistusten automaattiset postaukset kuitenkin jatkuvat. Vuonna 2025 käyttöön otettiin Bluesky.

Muilla sosiaalisen median alustoilla seuraajien määrät ovat kasvaneet edelleen: Instagram +22, Tilastotohtori Facebookissa +9 ja LinkedIn +7 prosenttia. Seuraajamäärät vaihtelevat noin 4 000:sta 10 000:een.

Tilastokeskuksen TikTok-kokeilu aloitettiin lokakuussa 2023 ja vuoden 2024 lopulla seuraajia oli jo 9 377. Kanavan kasvu on ollut erittäin nopeaa Tilastokeskuksen muihin sosiaalisen median kanaviin verrattuna. TikTokkiin on tuotettu viikoittain videoita, joissa on kerrottu muun muassa tuoreista tilastotiedoista, tilastojen tekemisestä ja tilastojen yhteiskunnallisesta merkityksestä. Kanavassa on oiottu tilastofaktojen avulla myös yleisiä väärinkäsityksiä yhteiskunnallisesta kehityksestä. Lisäksi TikTokia on käytetty tuotteiden, palveluiden ja tilastokilpailujen markkinointiin.

Tieto&trendit-sivustolle kirjoitettujen artikkeleiden ja blogien yhteismäärä väheni vähän yli viidenneksellä edellisestä vuodesta. Vähennystä on 16 kappaletta. Myös tilastojulkistuksiin liittyvien katsausten määrä on vähentynyt 20:llä (-32 %). Työmäärän ollessa iso käytettävissä olevaan henkilötyöpanokseen nähden on työaika kohdennettu tietotuotannon turvaamiseen.

Ajankohtaisia tilastotietoja käsitteleviä Tilastolive-verkkolähetyksiä jatkettiin. Niitä oli seurantavuonna viisi (2023: 6 ja 2022: 10). Uutena sisältökokonaisuutena vuonna 2022 aloitettiin Faktanvartija-podcasteja ei julkaistu seurantavuonna (2023: 3 ja 2022 8 kpl). Viestinnästä on kirjoitettu myös luvussa 1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus.

Tilastokeskus on toteuttanut lukuisan määrän erilaisia asiakas- ja sidosryhmätapahtumia, kuten Tilastoareena. Strategian päivittämisen yhteydessä kuultiin 19 keskeistä sidosryhmätahoa. On järjestetty webinaareja, seminaareja sekä erilaisia muita. Osana oppilaitosyhteistyötä on ollut useita oppilaitosvierailuja ja laatukehikkohankkeessa on tavattu sidosryhmiä.

Tilastokeskus järjesti Tilasto-olympialaiset nuorille seitsemännen kerran. Myös kansainvälinen nuorten tilastojulistekilpailu 2024–2025 käynnistettiin seitsemännen kerran. Kilpailusarjoja nuorille on aina alakouluista yliopistoon.

Tilastokeskus järjesti sinivalkoinen kirje -kampanjan keväällä 2024 EU Grant -rahoituksella. Tavoitteena oli herättää vastaanottajan huomio sekä nostaa sitä tukevan viestinnän avulla esille vastaamisen tärkeyttä ja kansalaisten merkitystä yhteisen tiedon tuottajina. Kirje lähetettiin osalla työvoimatutkimuksen vastaajista. Kampanja sai runsaasti näkyvyyttä ja positiivista huomiota sekä voitti Finnish Comms Awards -palkinnon julkisen sektorin luokassa.

Tilastokeskuksen digitaalinen julkaisuarkistopalvelu Otos avattiin kaikille avoimena palveluna 21.5.2024. Otokseen siirrettiin Tilastokeskuksen Doria-kokoelman julkaisut ja vietiin uutena sisältönä 18 335 pdf-julkaisua vuosilta 2008–2022 (koneellisena massasiirtona 18 185 ja käsin noin 150).

Otos-palvelu sisältää SVT-sarjassa ilmestyneitä tilastojulkaisuja, Tilastokeskuksen muita julkaisuja sekä tilastoihin liittyvää tausta-aineistoa yhteensä 38 613 kpl. Vuonna 2024 testattu koneellinen siirto mahdollistaa julkaisuarkistoalustan käytön myös Tilastokeskuksen perusjulkaisemisen alustana jatkossa, jos pdf-formaatti on toteutettavissa tuotannossa.

Julkaisujen latausluvut Otoksesta saadaan takautuvasti myöhemmin, mikä liittyy uuden DSpace-version käyttöönottoon Kansalliskirjaston ylläpitämissä julkaisuarkistopalveluissa. Doria-järjestelmästä latauksia oli vuonna 2023 yhteensä 323 041 ja vuotta aiemmin 388 293.

27.2.2025

Kirjaston painetun kokoelman palvelun lakkauttamisesta 1.1.2026 tehtiin päätös ja sen edellyttämät valmistelutyöt aloitettiin. Osa painetun kokoelman julkaisuista siirretään OKM:n alaiseen Varastokirjastoon, osa mahdollisesti muille toimijoille ja osa hävitetään. Digitaaliset kirjastopalvelut jatkuvat.

Tilastokeskuksen arkistossa on tehostettu manuaaliarkiston aineiston käsittelyä. Vuoden 2024 aikana digitoitiin yhteensä 57 hyllymetriä pysyvästi säilytettävää aineistoa ja tuhottiin määräaikaikaisesti säilytettävää aineistoa yhteensä 34 hyllymetriä. Noin 695 hyllymetrille arkistoaineistoja toteutettiin kokonaiskartoitus säilytysaikatilanteista sekä teknisestä soveltuvuudesta digitointiin. Kokonaiskartoitus tehostaa huomattavasti jatkotyötä: arkistointi, säilytys tai hävittäminen, massa- tai manuaalidigitointi.

Tilastokeskus osallistuu aktiivisesti EU:n tilastosäädösten valmisteluun komissio-, neuvosto- ja parlamenttivaiheissa. Vuonna 2024 saatiin päätökseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten päivitykset koskien Euroopan tilastoista annettua asetusta ja ympäristötilinpitoasetusta, kun ne julkistettiin joulukuussa. Euroopan tilastoasetus koskee Eurostatia ja kaikkia Euroopan tilastojärjestelmään (ESS) kuuluvia kansallisia viranomaisia. ESS-viranomaisia kuultiin prosessin aikana, ja valtiovarainministeriö osallistui aktiivisesti asetuksen käsittelyyn. Keskeisimmät muutokset ovat tiedonsaantivaltuuksien laajeneminen koskemaan mm. yksityisten tahojen hallussa olevia tietoaineistoja ja kirjaukset tilastovirastojen datapalvelutehtävästä. Ympäristötilinpitoasetukseen lisättiin kolme uutta moduulia (metsätilit, ympäristötukia ja vastaavia tulonsiirtoja koskeva tilinpito sekä ekosysteemitilinpito). Ympäristötilinpidon uusista tilastoista vastaavat Tilastokeskus, Luonnonvarakeskus ja Suomen ympäristökeskus.

Lisäksi vuoden aikana parlamentissa ja neuvostossa käsiteltiin ehdotusta uudeksi Euroopan väestö- ja asuntotilastoasetukseksi. Keskeisenä tavoitteena on eri maiden käyttämän väestökäsitteen entistä syvempi harmonisointi. Asetuksen valmistelu on edelleen meneillään. Loppuvuonna saavutettiin alustava kolmikantakompromissi uudesta yrityksistä koskevien työmarkkinatilastojen asetuksesta. Siinä samaan asetuspuitteeseen yhdistettäisiin nykyiset palkkoja, työvoimakustannuksia ja avoimia työpaikkoja koskevat tilastovaateet. Asetus julkistettaneen keväällä 2025. Lisäksi Tilastokeskus seuraa sellaisia muiden alojen perussäädösehdotusten etenemistä, joilla on vaikutusta tilastoalaan.

Komissiossa valmisteltiin vuoden aikana uusia perusasetuksia liikehuoneistoindikaattoreista sekä kalastuksesta ja vesiviljelystä kuten myös useita eri tilastoalojen delegoituja ja täytäntöönpanoasetuksia, joiden käsittelyyn osallistuttiin Eurostatin työryhmissä.

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Taulukko 19: Palvelukykyä ja suoritteiden laatua kuvaavat mittarit.

Mittarit Tilastotuotanto	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Oikea-aikaisten julkistusten osuus julkistuksista, %	96	97	>96	96	-1 %-yks.
Myöhästyneiden julkistusten osuus julkistuksista, %	3,7	3,1	-	3,8	+0,7 %-yks.
Virheettömien julkistusten osuus julkistuksista, %	92	89	>93	91	+2 %-yks.
Vuosijulkistusten julkaisuviive, vk	38,9	39,7	-	39,8	+0,1 vk
Neljännesvuosijulkistusten julkaisuviive, vk	8,2	8,1	-	7,9	-0,2 vk

27.2.2025

Mittarit Tilastotuotanto	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Kuukausijulkistusten julkaisuviive, vk	4,1	4,0	-	3,9	-0,1 vk
Kouluarvosana käyttäjätyytyväisyyskyselyssä, keskiarvo (asteikko 4–10)	-	8,60	-	-	-

Seurantavuonna julkistusten oikea-aikaisuus heikkeni edellisestä vuodesta yhdellä prosenttiyksiköllä 96 prosenttiin, mutta saavutti tavoitteen. Oikea-aikaisuus on laskettu poikkeamana toteutuneiden julkistusten määrästä. Vuoteen 2022 asti oikea-aikaisuus laskettiin suhteessa suunniteltuihin julkistuksiin. Myöhästyneitä julkistuksia oli 27 kappaletta (2023: 24 ja 2022: 21). Aikaistettuja julkistuksia ei ollut (2023: 1 ja 2022: 3). Myöhästymisten lisäksi on myös yksi siirto vuodelta 2024 vuodelle 2025. Samoin oli yksi siirto 2023:lta vuodelle 2024.

Julkistuksista 91 prosenttia oli virheettömiä. Tavoitteesta jäätiin 2 prosenttiyksikköä, mutta virheettömyys parani edellisestä vuodesta 2 prosenttiyksiköllä. Virheitä oli yhteensä 63 julkistuksessa. Virheistä kolmannes johtui ongelmista tilastotuotantoprosessissa ja neljännes ilmeni tiedotteen tekstissä tai kuvioissa. Virhelähteitä on useita erilaisia, joten virheettömyyden parantaminen ei ole yksinkertaista. Usein virheiden syntyyn vaikuttaa kiire ja henkilöstön niukkuus. Julkistusvirheet korjataan välittömästi havaitsemisen jälkeen.

Tilastojen viiveet viiteajanjakson päättymisestä julkaisupäivään säilyivät lähes ennallaan kaikilla julkaisufrekvensseillä. Vuositilastot hidastuivat keskimäärin päivällä (2024: 39,8, 2023: 39,7 ja 2022: 38,9 viikkoa). Neljännesvuosi- ja kuukausitilastot nopeutuivat hieman. Neljännesvuositilastojen julkaisuviive oli 7,9 viikkoa (2023: 8,1 ja 2022: 8,2 vk). Kuukausitilastojen viive 3,9 viikkoa (2023: 4,0 viikkoa ja 2022: 4,1 vk). Viiveiden laskennassa otetaan huomioon tilaston nopein julkistus.

Tilastokeskus.fi-palvelu ja StatFin-tietokanta ovat tilastotietojen julkistamisen pääväylät. Avoimena datana jo oleviin tietoihin on lisätty tuoreimmat tiedot. Uusien tilastojen yhteydessä julkaistava data on avointa.

Asiakastytyväisyyskyselyä ei tehty vuonna 2024. Edellisenä vuonna saatu kouluarvosana 8,60 oli mittaushistorian paras.

Maksullisen toiminnan asiakaspalautteiden arvosana heikkeni hieman edellisestä vuodesta ja oli 9,05 (2023: 9,16 ja 2022: 8,67). Kokonaisarvosana annettiin asteikolla 1–10. Parhaimmat arviot saivat kohdat ”Tiedot ovat hyödyllisiä omassa toiminnassani” (4,9 asteikolla 1–5) ja ”Toimitetut tiedot olivat virheettömiä” (arvio 4,8). Heikoimmat arviot sai ”Hinta-laatusuhde oli kohdallaan” (arvio 4,1), jossa on laskua 0,3 pistettä. Net promoter score (NPS) nousi 80:een (2023: 76 ja 2022: 60). Kyselyn vastausprosentti oli 17 (2023:16 ja 2022 14). Kysely on käynnissä koko vuoden ja lähetetään asiakkaille toimeksiannon valmistumisen jälkeen.

27.2.2025

Taulukko 20: Tutkijapalveluiden palvelukykyä ja suoritteiden laatua kuvaavat mittarit.

Mittarit Tutkijapalvelut	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Tutkijapalveluissa läpimenoaika hakemuksen saapumisesta toimitukseen, mediaani, pv	135	125	100	104	-17 %
Tutkijapalveluissa aika lupapäätöksestä aineiston toimitusvalmiuteen, mediaani, pv	27	33	30	30	-9 %
SISU-mikrosimulointimallin ajantasaisuus*	0/0	100/100	100/100	100/100	0/0 %

*) Osuus vero- ja etuuslainsäädännön muutoksista, joka toteutetaan SISU-malliin 15/30 työpäivän sisällä lain voimaantulosta / lakitekstin julkaisusta Finlex-palvelussa (kumpi myöhäisempi)

Tutkimushankkeiden laajuus ja kompleksisuus näkyvät edelleen käyttö lupien käsittelyssä ja aineistotoimitusten kokonaisuudessa. Kun tietoja tarvitaan toiselta viranomaiselta, myös tietosuojakysymysten ratkaisu vie aikaa. Uudet käyttöluvut saadaan yleensä käsittelyn alkuun nopeasti.

Aineistotoimitusten mediaani lyheni 21 päivällä 104 päivään (2023:125 ja 2022: 135 pv). Nopeutumisesta huolimatta tavoitetta ei aivan saavutettu. Aika lupapäätöksestä aineiston toimitusvalmiuteen lyheni kolmella päivällä ja oli tavoitteen mukainen 30 päivää (2023: 33 ja 2022: 27 pv). Lupakäsittely hidastui alkuvuonna tilapäisesti ryhmän uudelleenorganisoinnin vuoksi. Myös tietosuojatoimenpiteiden tarkennukset ovat kasvattaneet käsittelyyn kuluva aikaa. Merkittävää jonojen kasvua ei ole kuitenkaan tapahtunut.

SISU-mikrosimulointimallin ajantasaisuus oli tavoitteen mukainen. SISU-malliin saatiin toteutettua vero- ja etuuslainsäädännön muutokset 15 työpäivän kuluessa lain voimaantulosta tai julkaisusta Finlex-palvelussa (kumpi myöhäisempi).

Tutkijapalveluista tehtiin erillinen asiakaskysely keväällä 2024. Vastajat ovat melko tyytyväisiä, mutta arvio laski 4,3:een asteikolla 1–5 (2023: 4,7). Vastajia oli 241 ja vastausprosentti 9. Vastausten keskiarvoissa ei ole suuria muutoksia edellisiin vuosiin. Hintoja lukuun ottamatta kaikkien kysymysten keskiarvot ovat nousseet hieman. Tutkijapalveluiden hinnoitteluun toivotaan ennakoitavuutta ja hintojen nousu huolettaa tutkijoita. Tyytyväisimpiä tutkijat ovat tutkijapalveluiden aineistoihin. Kehittämisehdotukset kohdistuivat mm. muuttuja- ja aineistokuvauksiin, ohjeiden löydettävyyteen ja hankkeiden perustamiseen. Asiakaspalvelu sai kiitosta.

Kansallisarkiston massadigitoitinhankkeessa 2021–2023 viimeisteltiin arkistointikelpoinen vanhojen kuolintodistusten siirto ja digitointi. Kansallisarkiston digitoitujen paperisten kuolintodistusten tietopalvelu otettiin käyttöön Astia-käyttöliittymän kautta.

SVT-neuvottelukunta (SVT, Suomen Virallinen Tilasto) asetettiin toimikaudelle 2024–2026. Toimikauden alussa perustettiin kaksi uutta tilastotoimen yhteistä työryhmää: tilastotoimen laatu- ja sisältötyöryhmä sekä menetelmätyöryhmä. Niiden tavoitteena on tieto- ja tilastotuotannon tehostaminen, prosessien suoraviivaistaminen, menetelmätyön ja niihin liittyvien käytänteiden standardoinnin edistäminen sekä tiedon ja hyvien käytäntöjen jakaminen. Lisäksi on olemassa muita tilastotoimen yhteistyöryhmiä kuten kasvihuonekaasujen inventaarion työryhmä, TK:n ja THL:n yhteistyöryhmä, ulkomaankauppatilastoinnin strategiaryhmä sekä maahanmuuttotilastoinnin yhteistyöryhmä. Niiden toiminta on tukenut hyvin tilastotoimea ja sen kehittämistä.

SVT-neuvottelukunta tuotti tilastotoimen yhteisen kehittämislinjauksen kaudelle 2024–2026. Yhteistyössä rekisteriviranomaisten kanssa on edistetty rekisteritietojen toisiokäyttöä.

27.2.2025

Vuodelle 2024 ominaista oli yhä kiristynyt taloustilanne, ja talouden sopeuttamistoimissa tehtiin lausuntokierroksen jälkeen päätöksiä tiettyjen SVT-tilastojen lakkauttamisista tai julkaisuharvennuksista.

SVT-neuvottelukunnan suositukset ja standardit julkaistaan Tilastokeskuksen verkkosivuilla, josta löytyy laatukriteerit, laaturaportointisuositus, julkaisuohje, kielisuositus, suositus tilastojen vertailukelpoisuuden takaamisesta sekä tietosuojasuositus.

Tilastokeskuksessa on toimeenpantu valtiovarainministeriön hallinnonalan johtamisen varautumisharjoituksessa vuonna 2022 todetut kehittämistavoitteet lukuun ottamatta suunnitelmaa tiedontuotannosta poikkeusoloissa. Se odottaa ministeriön vastuutusta. Riskien, jatkuvuuden, tietosuojan ja tietoturvan hallintaan otettiin käyttöön Granite-järjestelmä. Sen on tarkoitus mahdollistaa varautumisen parempi tilannekuva, toimenpiteiden seuranta ja raportoinnin ylläpito.

Tietosuojan ja -turvan tasoa on edelleen nostettu koulutuksilla, harjoituksilla ja teknisillä toteutuksilla. Tilastokeskus oli vuoden aikana useiden kohdennettujen palvelunestohyökkäysten kohteena. Näistä selvittiin alkuhankaluuksien jälkeen hyvin. Ympäristön seuranta on modernien välineiden ansiosta varsin hyvällä tolalla ja etenkin näkyvyyttä työasemiin saatiin kehitettyä. Tietoturvallisuuden kehittyminen on pitkälti viraston oman aktiivisuuden ja aloitteellisuuden ansiota.

Seurantavuoden aikana toteutettiin uuden SQL-ympäristön auditointi, joka sisälsi mm. palvelinten sisäiset käytänteet, palomuuriasetukset, käyttäjienhallinnan ja SQL-palvelinsovellusten määrittelyt ja asetukset, sekä uuden siirtopalvelimen auditointi.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

1.6.1 Henkilöstömäärä, -rakenne ja -kulut

Taulukko 21: Henkilöstön määrätietoja 2022–2024.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Henkilötyövuodet ^{*)}	741	735	721	710	-3 %
Kuukausipalkkaiset	641	644	636	640	-1 %
Haastattelijat	100	91	85	70	-23 %
Harjoittelijoiden määrä, htv	7	5	-	4	-20 %
Henkilöstömäärä 31.12.	811	777	-	756	-3 %
Palvelussuhteiden ^{**)} määrä 31.12.	892	875	-	836	-4 %

^{*)} Henkilötyövuosiin sisältyvät kaikki virka- tai työsopimussuhteessa kalenterivuoden aikana työskennelleet. Palkatonta harjoittelua tai palkkioperusteista toimintaa ei lasketa henkilötyövuosiin.

^{**)} Palvelussuhteet sisältävät myös virkavapaalla olevat.

Henkilötyövuosien kokonaismäärä laski 25 henkilötyövuodella edellisvuoteen nähden ja alkuperäinen henkilötyövuosikehitys alitettiin 11 henkilötyövuodella. Kuukausipalkkaisten henkilötyövuodet laskivat neljällä ja haastattelijoiden 21 henkilötyövuodella. Kuukausipalkkaisten henkilötyövuodet ylittivät kehysten neljällä ja haastattelijoiden henkilötyövuodet alittivat kehysten 15 henkilötyövuodella.

Kuukausipalkkaisten kehystä hieman suurempi henkilötyövuosimäärä selittyy seurantavuonna saadulla tuottavuusmomentin käyttöoikeudella ja tutkijapalveluihin panostamisella. Haastattelijoiden henkilötyövuosimäärä oli seurantavuonna 70

27.2.2025

henkilötyövuotta (2023: 91 ja 2022: 100). Haastattelijoiden henkilötyövuosimäärän laskua ja kehyksen alitusta selittävät toiminnan tehostaminen, maksullisten toimeksiantojen pieni määrä sekä se, että ennakoituja haastattelutiedonkeruita jäi toteutumatta.

Henkilöstömäärä laski seurantavuonna 21 henkilöllä ollen vuoden 2024 lopussa 756. Tämä selittyy haastattelijoiden määrän laskulla. Seurantavuoden lopussa haastattelijoina oli 28 vähemmän ja kuukausipalkkaisten määrä kasvoi seitsemällä edellisvuoteen nähden. Palvelusuhteiden määrässä huomioidaan myös virkavapaalla olevat henkilöt ja se laski seurantavuonna 39 henkilöllä ollen vuoden lopussa 836. Henkilöstön määrän kasvua hillittiin seurantavuonna osana varautumista tulevien vuosien kehysvähennyksiin.

Harjoittelijoita oli seurantavuonna vähemmän kuin edellisvuonna.

Korkeakouluharjoittelijoita oli seurantavuonna 15 (2023: 20), pro gradu -tutkielman tekijöitä 5 (2023: 6) ja AMK-harjoittelijoita oli edellisvuoden tapaan 1 (2023: 1).

Korkeakouluharjoittelijoiden työpanos muodosti seurantavuonna 4 henkilötyövuotta (2023: 5). Tiukentuvista resursseista huolimatta harjoittelijoille halutaan tarjota mahdollisuus tutustua työskentelyyn Tilastokeskuksessa ja siten lisätä viraston ja myös valtionhallinnon tunnettuutta. Lisäksi korkeakouluharjoittelijat ovat potentiaalisia tulevia työntekijöitä.

Taulukko 22: Henkilöstörakenne ja -kulut 2022–2024.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–24 muutos, %
Keski-ikä, v	47,4	47,7	48	+0,3
Koulutustasoindeksi	6,0	6,1	6,2	+0,1
Osa-aikaisten osuus, %	25	20	18	-2 %-yks.
Varsinaisten määräaikaisten*) osuus henkilöstöstä 31.12., %	15,3	16,6	14,6	-2 %-yks.
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	83,6	83,7	83,3	-0,4 %-yks.
Henkilöstökulut kokonaiskuluista, %	73	71	69	-2 %-yks.

*) Varsinaiset määräaikaiset eivät sisällä harjoittelijoita eivätkä tukityöllistettyjä, laskettu työpanoksesta.

Henkilöstön keski-ikä säilyi lähes entisellä tasolla ja oli seurantavuonna 48,0 vuotta (2023: 47,7). Suurin ikäluokka oli edellisten vuosien tapaan 55–64-vuotiaat, joita oli 32,7 prosenttia koko henkilöstöstä. 35–44-vuotiaiden osuus oli 23,7 prosenttia ja 45–54-vuotiaiden osuus oli 22,9 prosenttia. 25–34-vuotiaiden ikäluokkaa edusti 17,1 prosenttia tilastokeskuksalaisista. Yli 64-vuotiaita oli 3,3 prosenttia ja 15–24-vuotiaita 0,4 prosenttia koko henkilöstöstä.

Koulutustasoindeksi nousi seurantavuonna 0,1 indeksipistettä edellisvuoden tapaan. Muutokset koulutusasteittain ovat yleensä pieniä. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus kasvoi seurantavuonna 4,2 prosenttiyksiköllä ollen seurantavuonna 61 prosenttia (2023: 56,8 %). Alemman korkeakouluasteen suorittaneiden osuus laski hieman 15,6 prosentista 13,6 prosenttiin. Vähintään alemman korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneiden osuus nousi 78,6 prosenttiin (2023: 75,5 %). Perusasteen tai toisen asteen tutkintojen suorittaneiden osuus laski hieman ollen seurantavuonna 11,1 prosenttia (2023: 12,2 %).

Osa-aikaisten lukumäärä oli seurantavuonna 135 ja laski edellisvuoteen nähden 20 henkilöllä. Osa-aikaisten henkilöiden osuus koko henkilöstöstä oli 18 prosenttia ja se laski kahdella prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta. Työtehtävän luonteen vuoksi osa-aikaisia henkilöitä työskentelee eniten haastattelijoina. Haastattelijoiden määrän lasku

27.2.2025

seurantavuonna selittää myös osa-aikaisten henkilöiden määrän laskua edellisvuoteen verrattuna. Naiset edustavat enemmistöä osa-aikaisista, sillä seurantavuonna osa-aikaisista 76 prosenttia (2023: 82 ja 2022: 78 %) oli naisia ja 24 prosenttia (2023: 18 ja 2022: 22 %) miehiä. Haastattelutoiminta on naisvaltaista, mikä selittää naisten miehiä suuremman edustuksen myös osa-aikaisissa palvelussuhteissa.

Varsinaisten määräaikaisten osuus henkilöstöstä laski 2 prosenttiyksikköä seurantavuonna muodostaen 14,6 prosenttia henkilöstöstä seurantavuoden lopussa. Koko henkilöstön määrä laski seurantavuonna 3 prosenttia. Määräaikaisten osuuden laskuun vaikuttaa se, että useita haastattelijoiden määräaikaisia palvelussuhteita päättyi kesken seurantavuotta. Vuoden 2024 lopussa määräaikaisia haastattelijoita oli 18 vähemmän kuin edellisvuonna (2024: 3, 2023: 21 ja 2022: 43). Kuukausipalkkaisten määräaikaisten henkilöiden määrä pysyi lähes edellisvuoden tasolla, sillä se laski yhdellä ollen seurantavuoden lopussa 107 (2023: 108 ja 2022: 81).

Määräaikaisten palvelussuhteiden määrää selittää kuukausipalkkaisen henkilöstön puolella virkavapaalla olevien henkilöiden sijaisuudet sekä projekti- ja hankeluonteisten tehtävät. Seurantavuonna tällaisia olivat esimerkiksi KTMT2.0- ja Päre-hankkeet. Haastattelijoiden määräaikaisten henkilöstön lukumääräiset muutokset selittyvät sillä, että haastattelutiedonkeruiden määrä vaihtelee vuosittain.

Säännöllisen vuosityöajan käyttöä raportoidaan Tahti-järjestelmän avulla. Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli seurantavuonna 83,3 prosenttia ja laski edellisvuodesta 0,4 prosenttiyksikön verran. Koulutukseen käytetty työaika laski edellisestä vuodesta 0,2 prosenttiyksiköllä (2024: 0,7 ja 2023: 0,9 %). Sairauspoissaoloajan osuus säilyi lähes edellisvuoden tasolla kasvaen 0,1 prosenttiyksikön verran (2024: 2,1 ja 2023: 2,0 %). Vuosilomaan käytetty aika nousi 0,6 prosenttiyksiköllä ollen 13,2 prosenttia (2023: 12,6 %). Tapaturmapoissaolojen osuus pysyi edellisvuosien tapaan 0 prosentissa.

Kaikkien momenttien mukaisten henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista oli seurantavuonna 69 prosenttia ja se laski edellisvuoden tasosta kahden prosenttiyksikön verran (2023: 71 %). Hieman laskenutta henkilöstökulujen osuutta selittää se, että seurantavuonna Tilastokeskuksessa varauduttiin tulevien vuosien laskeviin henkilöstökehyksiin hillitsemällä henkilöstön määrän kasvua. Erityisesti haastattelijoiden määrään vaikutti se, että maksullisia haastattelutiedonkeruita oli edellisvuotta vähemmän. Samaan aikaan ostopalvelujen ja muiden kulujen osuus kokonaiskuluista kasvoi.

Kuukausipalkkaisten henkilötyövuoden hinta nousi 3,4 prosentilla ollen seurantavuonna 68 141 euroa (2023: 65 931). Valtion henkilötyövuoden hinta oli 68 491 euroa (2023: 66 758). Henkilötyövuoden hinnan nousuun vaikutti seurantavuonna 2,0 prosentin yleiskorotus ja 0,5 prosentin virastoerä 1.3.2024 alkaen. Korotukset perustuvat virka- ja työehtosopimusratkaisuun. Palkkojen sivukuluissa oli seurantavuonna pientä laskua edellisvuoteen nähden (2024: 19,245 % ja 2023: 20,045 %). Lisäksi henkilötyövuoden hinnan kasvuun vaikutti seurantavuonna myös se, että määräaikaisten osuus henkilöstöstä laski. Määräaikaisten henkilöiden palkkataso on usein vakainaisia kuukausipalkkaisia alhaisempi.

1.6.2 Työhyvinvointi ja henkilöstön liikkuvuus

Taulukko 23: Työhyvinvointia ja henkilöstön liikkuvuutta kuvaavat mittarit.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Sairauspoissaolot, tpv / htv	9,5	7,8	<10	7,1	-9 %
Lyhyet 1–3 pv sairauspoissaolot, pv / htv	3,6	3,6		3,0	-17 %

27.2.2025

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Sairauspoissaolot, kuukausipalkkaiset, tpv / htv	7,0	5,6		5,5	-2 %
Sairauspoissaolot, haastattelijat, kalenteripv / hlö*)	19,5	19,2		17,1	-11 %
Terveystenhoito, €	416 033	494 280		560 440	+13 %
Terveystenhoito, € / htv	561	672		789	+17 %
Hakemuksia avointa työpaikkaa kohti, kpl	22	24		20	-17 %
Sisäinen liikkuvuus, kpl **)	11	6		9	+50 %
Lähtövaihtuvuus, % ***)	3,5	2,8		4,3	+54 %
Luonnollinen poistuma, % ****)	7,3	6,5		7,0	+8 %

*) Sisältää myös palkattomat sairauslomapäivät.

**) Määritelmä: sisäiseen liikkuvuuteen lasketaan valtiolle.fi-järjestelmässä olevat tehtävät, joiden rekrytointityyppi on sisäinen liikkuvuus ja jotka näkyvät järjestelmässä vain Tilastokeskuksen henkilöstölle, ja joiden haku on alkanut ja päättynyt seurantajaksolla

***) Lähtövaihtuvuus on toisen työnantajan palvelukseen siirtyneiden määrä jaettuna vakinaisen henkilöstön määrällä vuoden lopussa.

****) Luonnollinen poistuma on eronneiden, eläkkeelle siirtyneiden ja kuolleiden määrä jaettuna vakinaisen henkilöstön määrällä vuoden lopussa. Ei sisällä määräaikaisesta palvelussuhteesta eronneita.

Kieku-järjestelmän mukaan sairauspoissaoloissa oli edellisvuoteen nähden laskua. Kiekun sairauspoissaolot poikkeavat hieman Tahtin tiedoista, mitä selittää se, että Tahtin luvuissa ei ole mukana kaikkia loppuvuoden toteumia. Sairauspoissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden oli seurantavuonna 7,1 ja laskua edellisvuoteen oli 9 prosenttia. Seurantavuoden tavoite 10 sairauspoissaolopäivän alittamisesta saavutettiin. Sairaustapausten lukumäärä henkilötyövuotta kohden myös laski seurantavuonna ollen 2,2 (2023: 2,6). Lyhyiden 1–3 päivää kestävien poissaolojen määrä laski edellisvuodesta ollen 3,0 pv/htv (2023: 3,6 pv/htv).

Kuukausipalkkaisella henkilöstöllä sairauspoissaolopäiviä kertyi 5,5 päivää henkilötyövuotta kohden, mikä oli 2 prosenttia vähemmän edellisvuoteen verrattuna (2023: 5,6). Haastatteliijoilla sairauspoissaolot kalenteripäivinä laskivat edellisvuoteen nähden 11 prosenttia ja seurantavuonna poissaoloja oli 17,1 kalenteripäivää henkilöä kohden (2023: 19,2). Haastatteliijoilla sairauspoissaoloja henkilöä kohden on selvästi enemmän kuin kuukausipalkkaisilla, mihin osittain vaikuttaa tapa, jolla tuntityötä myös viikonloppuisin tehtävien sairauspoissaolot lasketaan.

Työterveyspalveluista vastaavan Terveystalon mukaan tilastokeskuslaisten terveysprosentti (henkilöt, joilla ei lainkaan sairauspoissaoloja) oli 32 %, mikä oli hieman parempi kuin edeltävänä vuonna (2023: 31 %). Seurantavuonna vähentyivät erityisesti mielen terveyteen liittyvät poissaolot, joita oli 1,0 päivää henkilöä kohden (2023: 2,1 pvä/hlö) ja näissä erityisesti pitkät poissaolot vähentyivät. Tuki- ja liikuntaelinsairauksiin liittyvät poissaolot laskivat myös hieman ollen seurantavuonna 0,8 päivää henkilöä kohden (2023: 1,0 pvä/hlö). Sen sijaan infektiopoissaolojen (2024: 0,9 pvä/hlö ja 2023: 0,8 pvä/hlö) ja oimatoimitteisten poissaolojen (2024: 2,3 pvä/hlö ja 2023: 2,0 pvä/hlö) määrä kasvoi hieman seurantakaudella, samoin kuin muista yksittäisistä sairauksista johtuvat poissaolot (2024: 1,4 pvä/hlö ja 2023: 1,2 pvä/hlö).

27.2.2025

Seurantavuonna työterveystoimia tehtiin työterveysyhteistyössä aktiivisesti ja HR sekä työterveys tukivat esihenkilöitä työkykyjohtamisessa. Työterveyden mukaan esihenkilöt paneutuvat aiempaa paremmin työkykyjohtamiseen ja esimerkiksi työjärjestelyihin työkyvyn tukemiseksi on suhtauduttu myönteisesti. Seurantavuonna jatkettiin myös panostamista erityisesti mielen hyvinvoinnin tukemiseen muun muassa lyhytpsykoterapian ja työterveyspsykologin palveluilla. Tuki- ja liikuntaelinterveyttä tuettiin työfysioterapeuttien toimesta niin yksilövastaanotoilla kuin ryhmätoimintana. Haastattelijoiden työhyvinvointia tuettiin myös työterveyden toimilla toteuttamalla suunnattuna toimintana työhyvinvointiluentoja ja voimavarapienryhmä.

Tilastokeskus hankkii työterveyshuollolta terveystarkastuksen kolmen vuoden välein. Seurantavuonna järjestettyyn terveystarkastukseen vastasi kaikkiaan 533 henkilöä. Kaikki työkyky- tai terveystarkastuksen saaneet (57 %) kutsuttiin työterveyshoitajan vastaanotolle terveystarkastukseen. Kyselyn kokonaistuloksissa ei ollut merkittäviä eroja vuoden 2021 kyselyn tuloksiin. Työkykyriskituloksen saaneita oli 31 % vastaajista, mikä oli sama osuus kuin vuonna 2021. Terveystarkastusta oli 26 %:lla vastaajista. Kyselyiden palvelualuekohtaiset yhteenvedot esiteltiin palvelualueiden johtotiimeille ja henkilöstölle.

Terveystarkastuksen kulut kasvoivat 13 prosenttia edellisestä vuodesta ollen 560 440 euroa (2023: 494 280 euroa). Kulut henkilötyövuotta kohden kasvoivat 17 prosenttia (2024: 789 euroa ja 2023: 672 euroa). Kulujen kasvua selittää terveystarkastuksen lisäksi sairaanhoitokäytön lisääntyminen ja erityisesti erikoislääkärien sekä laboratorion ja kuvantamisen kuluissa oli nousua verrattuna aiempaan vuoteen. Myös työterveyshoitajan kulut nousivat, mitä selittää ennalta ehkäisevänä toimintana toteutetut terveystarkastukset ja niihin liittyneet terveystarkastukset seurantavuoden aikana.

Seurantavuonna Tilastokeskuksessa jatkettiin joustavaa hybridityömallia, mikä saattoi myös vaikuttaa sairauspoissaolojen alhaiseen tasoon. Seurantavuonna keskimäärin noin 22 prosenttia työpäivistä tehtiin toimistolla. Täysin luotettavaa tietoa etä- ja lähityön määrästä ei ole saatavilla.

Saatujen hakemusten määrä avointa tehtävää kohden oli seurantavuonna 20 ja laski edellisvuoteen verrattuna neljällä. Kokonaisuutena hakijoiden lukumäärä laski edellisvuodesta 377 hakijalla (2024: 806 ja 2023: 1 183). Hakijoiden määrän hienoista laskua selittää korkeakouluharjoittelijoiden määrän lasku (2024: 13 ja 2023: 21), sillä harjoittelijoiden rekrytointeihin tulee tyypillisesti runsaasti hakemuksia. Julkisessa haussa olleiden tehtävien määrä nousi 11 tehtävällä seurantavuonna (2024: 43 ja 2023: 32). Rekrytoitujen henkilöiden kokonaismäärä ulkoisissa hauissa nousi niin ikään seurantavuonna 14 henkilöllä (2024: 54 ja 2023: 40). Pääsääntöisesti Tilastokeskuksen tehtäviin saatiin edelleen riittävä määrä tehtäviin hyvin soveltuvia hakijoita.

Valtiolle.fi-rekrytointijärjestelmän kautta toteutettu sisäinen liikkuvuus kasvoi 50 prosenttia seurantavuonna, jolloin 9 henkilöä valittiin sisäisen liikkuvuuden tehtäviin (2023: 6). Näissä 3 valittiin sisäisellä ilmoittautumismenettelyllä ja loput 6 valittiin määräaikaisiin tehtäviin, jotka ilmoitettiin viraston sisäisesti. Lisäksi seurantavuonna Tilastokeskuksessa jatkettiin pienten ja lyhyiden osatehtävien sekä pidempikestoisten tehtäväkokonaisuuksien järjestelyä sisäisten pientyömarkkinoiden avulla.

Vuonna 2024 aloitettiin kiertävien tilastoasiantuntijoiden toiminto, jolla korvataan määräaikaista palvelussuhteita. Yhteensä viisi vakituisessa virkasuhteessa olevaa henkilöä työskentelee tilastotuotannossa vaihdellen tehtäviä ja sijaintipaikkaa tarpeiden mukaan (työn kesto noin 0,5–1 vuosi). Toiminto on osoittautunut onnistuneeksi. Tavoitteena on vähentää määräaikaista palvelussuhteita ja parantaa sijaisten osaamista

Lähtövaihtuvuudessa oli kasvua edellisvuoteen nähden 54 prosenttia, sillä lähtövaihtuvuus nousi 2,8 prosentista 4,3 prosenttiin. Lähtövaihtuvuuden laskennassa ovat mukana toisen työnantajan palvelukseen siirtyneet. Luonnollinen poistuma kasvoi kahdeksalla prosentilla ollen seurantavuonna 7,0 prosenttia (2023: 6,5 %).

27.2.2025

Koko henkilöstön osalta poistuma kasvoi edellisestä vuodesta 24 prosenttia (2024: 103 ja 2023: 83 henkilöä). Vanhuuseläkkeelle jääneiden määrä on vaihdellut vuosittain ja seurantavuonna laskua oli 11 prosenttia edellisvuoteen nähden (2024: 16, 2023: 18 ja 2022: 25 henkilöä). Työkyvyttömyyseläkkeelle ei jäänyt seurantavuonna yhtäkään henkilöä (2024: 0 ja 2023: 4). Toisen työnantajan palvelukseen Tilastokeskuksesta lähdettiin seurantavuonna edellisvuosia enemmän (2024: 28, 2023: 18 ja 2022: 24 henkilöä). Muusta syystä poistuneita henkilöitä oli 41 prosenttia enemmän edellisvuoteen verrattuna (2024: 58 ja 2023: 41 henkilöä). Syy on yleensä määräaikaisen palvelussuhteen päätyminen. Suuri osa tähän ryhmään kuuluvista eronneista on harjoittelijoita, joiden määrä laski seurantavuonna 38 prosentilla (2024: 13 ja 2023: 21 henkilöä). Muusta syystä eronneisiin kuuluvat myös ne, jotka eivät ole ilmoittaneet eron syytä.

Tilastokeskus tarjosi Epassi-sovelluksen kautta henkilökunnalleen liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedun, jonka arvo oli seurantavuonna 150 €/hlö. Henkilöstön lounasruokailua tuettiin Epassin kautta kahdella eurolla per ateria. Palvelualueittaisella virkistysrahalla tavoiteltiin yhteisöllisyyden lisäämistä. Työn tauottamisen ja taukoliikunnan tukemista jatkettiin tarjoamalla käyttöön taukoliikuntasovellus BreakPro. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus käyttää Työpajan kiinteistön liikuntatiloja, jotka tarjoavat hyvän mahdollisuuden kuntoliikunnan harrastamiseen. Lisäksi henkilöstölle tarjottiin mahdollisuus tutustua liikuntailtapäivän yhteydessä eri lajeihin sekä kevään ajan mahdollisuus osallistua viikoittain ohjattuun taukoliikuntaan. Tilastokeskus tukee edelleen taloudellisesti TIKUa eli Tilastokeskuksen henkilökunnan kuntoliikunta- ja kulttuuriyhdistystä.

Työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimintasuunnitelman mukaan vuonna 2024 jatkettiin useita henkilöstön työhyvinvointia tukevia toimia. Esihenkilöille järjestettiin koulutusta mm. työkykyjohtamisesta, työterveyshuollon palveluista työkykyjohtamisen tukena, yhteistoiminnasta ja työaikajohtamisesta. Henkilöstölle järjestettiin luentoja mm. aktiivisesta ergonomiasta, tapojen muuttamisesta, palautumisesta, aivoystävällisestä työskentelystä sekä yksilön ja yhteisön resilienssistä muutoksessa. Työhyvinvointiryhmät järjestivät erilaisia yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia ympäri vuoden. Lisäksi seurantavuonna järjestettiin muutama henkilöstötilaisuus.

Taulukko 24: Työtyytyväisyyskyselyn tuloksia 2022–2024 (VMBaro) ja henkilöstövoimavarojen tavoitteita.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma	2023–24 muutos
Työtyytyväisyysindeksi (VMBaron kokonaisindeksi)	3,65	3,70	3,70	3,75	0,05
Johtajuusindeksi (VMBaro)	3,50	3,56	3,60	3,68	0,12
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro 5.5)	4,14	4,17	4,20	4,15	-0,02
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro 4.1)	3,90	3,88	3,90	4,04	0,16
Työnantajakuva ja arvot (keskiarvo VMBaron kohdista 8.2–8.4)	3,90	3,97	4,00	4,01	0,04

Seurantavuonna tilastokeskuslaisten työtyytyväisyudessa oli pientä kasvua ja se ylitti seurantavuodelle asetetun tavoitteen 0,05 indeksipisteellä. Johtajuusindeksi nousi 0,12 indeksipisteellä edellisvuoteen nähden. Indeksillä ylitti seurantavuoden tavoitteet, mikä selittyy sillä, että esihenkilöiden osaamista on kehitetty johtamisklinikoiden avulla sekä 2023 alkaneella Valmentava johtajuus -koulutussarjalla.

27.2.2025

Henkilöstökyselyssä arvio ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumisesta työyhteisössä pysyi lähes edellisvuoden tasolla ollen 4,15 indekspistettä (2023: 4,17). Tavoitteen lievästä alittamisesta huolimatta yhdenvertaisuus on Tilastokeskuksessa korkealla tasolla ja henkilöstön yhdenvertaisuutta edistetään aktiivisesti. Seurantavuonna päivitettiin esimerkiksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Henkilöstökyselyn mukaan kysyttäessä oppimisen ja uudistumisen mahdollisuuksista työssä tilastokeskukselliset arvioivat osion seurantavuonna 0,16 indekspistettä korkeammalle tasolle kuin edellisvuonna (2024: 4,04 ja 2023: 3,88). Tavoite ylitettiin 0,14 indekspisteellä. Tätä voi selittää se, että henkilöstö hyödyntää aiempaa enemmän verkko-oppimismateriaaleja ja mikro-oppimista eli lyhyitä oppimistuokioita työnteon lomassa. Tilastokeskus tukee ja kannustaa henkilöstöä osaamisen kehittämiseen jatkossakin tarjoamalla mahdollisuuksia oppimiseen ja koulutukseen.

Henkilöstön arvio Tilastokeskuksen työnantajakuvasta ja arvoista kasvoi edellisvuodesta 0,04 indekspisteellä ja seurantavuodelle asetettu tavoite saavutettiin. Tilastokeskus pyrkii viestimään työnantajakuvastaan niin, että viraston tärkeät teemat korostuvat. Näitä ovat esimerkiksi tiedon tarjoaminen parempaa yhteiskuntaa varten, vastuunotto ja vaikuttaminen, uuden oppiminen ja kehittyminen sekä yhteistyö työyhteisössä. Viraston työnantajakuvasta viestitään esimerkiksi verkkopalvelun urasivujen avulla.

Työntekijäjärjestöt ovat nostaneet esiin huolen henkilöstön jaksamisesta, mutta jaksamiseen tai työkuormaan liittyvät ongelmat eivät tule esiin käytetyissä mittareissa. Johto on sitoutunut seuraamaan tilannetta tarkasti.

Taulukko 25: Työtyytyväisyyskyselyn tuloksia 2022–2024 (VMBaro).

Työtyytyväisyysindeksit (pisteytys 1–5)	Tilastokeskus		
	2022	2023	2024
Vuosi			
Johtaminen	3,39	3,46	3,58
Työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet	3,95	3,98	4,09
Palkkaus	2,91	3,01	3,01
Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen	3,55	3,63	3,76
Työyhteisön toimintakulttuuri	4,07	4,12	4,13
Työ- ja toimintaympäristö	3,88	3,88	3,84
Vuorovaikutus ja viestintä	3,53	3,56	3,63
Työnantajakuva ja arvot	3,86	3,92	3,95
Työtyytyväisyys yhteensä	3,65	3,70	3,75
Vastausprosentti	77	87	85

VMBaron perusteella työtyytyväisyys parani hieman kokonaisuudessaan edellisvuoteen verrattuna. Johtamisen sekä osaamisen, oppimisen ja uudistumisen osa-alueilla tapahtui merkittävää nousua, muilla osa-alueilla tulokset pysyivät samalla tasolla. Henkilöstökyselyn vastausprosentti oli korkea (2024: 85 %).

Edelliseen vuoteen nähden eniten nousua oli osaamisessa, jossa nousua oli 0,13 indekspistettä. Johtamisen osa-alueella nousua oli 0,12 indekspistettä. Juuri nämä indeksit

27.2.2025

oli nostettu tulossopimukseen kehittämisalueiksi vuosiksi 2022–2024, ja asetetut tavoitteet ylitettiin.

Yksittäisistä indekseistä eniten nousivat koettu mahdollisuus kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla, tyytyväisyys lähiesihenkilön antamaan palautteeseen ja johdon strategiaan tavoitteisiin (johtamisen osa-alue), kokemus mahdollisuudesta vaikuttaa omaan työhön sekä motivaatio ja innostus työtä kohtaan (työn sisältö -osa-alue) sekä oppimisen ja uudistumisen mahdollisuudet työssä (osaamisen osa-alue).

Vain kahden indeksin kohdalla tapahtui merkittävää laskua: luotto palvelussuhteen jatkuvuuteen sekä tyytyväisyys työskentelyvälineisiin. Seurantavuonna johdon viestintä tiukentuvista talousnäkyistä ja henkilötyövuosista saattoi vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin ja turvallisuuden tunteeseen koskien palvelussuhteiden jatkuvuutta. Myös avovastauksissa kävi ilmi, että määräaikaisten palvelussuhteiden suuri määrä ja vaihtuvuus kuormittivat niin määräaikaista kuin vakituista henkilöstöä. Tyytymättömyys työvälineisiin liittyy avovastauksista päätellen lähinnä tietoteknisiin haasteisiin ja siihen, että tekoälyä ei ole vielä voitu ottaa kunnolla käyttöön.

1.6.3 Osaaminen ja aineeton pääoma

Taulukko 26: Henkilöstökoulutusta kuvaavat mittarit.

Mittari	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2023–24 muutos
Henkilöstökoulutus, kalenteripäiviä yhteensä	1 610	2 048	1 845	-10 %
Henkilöstökoulutus, kalenteripäivää / htv	2,2	2,8	2,6	-7 %
Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden lukumäärä	486	510	490	-4 %
Koulutuskustannukset, €*	525 665	460 184	362 952	-21 %
Koulutuskustannukset, € / htv	709	626	511	-18 %

Henkilöstökoulutuksen määrä kalenteripäivissä kääntyi seurantavuonna 10 prosentin laskuun (2024: 1 845 ja 2023: 2 048). Koulutuspäiviä henkilötyövuotta kohden oli niin ikään seitsemän prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna (2024: 2,6 ja 2023: 2,8). Henkilöstökoulutukseen osallistui seurantavuonna 20 henkilöä vähemmän kuin edeltävänä vuonna ja järjestelmästä saatavien tietojen mukaan 65 prosenttia henkilöstöstä osallistui seurantavuonna henkilöstökoulutukseen.

Koulutuskustannukset laskivat seurantavuonna 21 prosenttia (2024: 362 952 € ja 2023: 460 184 €). Koulutuskustannukset henkilötyövuotta kohden laskivat 18 prosenttia ollen seurantavuonna 511 euroa henkilötyövuotta kohden (2023: 626). Koulutuskustannusten laskua selittää se, että maksullisten kurssien sijaan opiskelu tapahtuu enenevässä määrin verkossa ja henkilöstö hyödyntää veloituksettomia verkko-oppimateriaaleja. Tästä esimerkkinä voidaan mainita HAUS kehittämiskeskus Oy:n tarjoamat verkkokurssit. Tämän lisäksi Tilastokeskuksessa hyödynnetään edelleen mikro-oppimista eli lyhyitä oppimishetkiä työn lomassa.

Henkilöstökoulutusta toteutettiin suunnitellusti: laajimpina kokonaisuuksina DataCamp-verkkoympäristö (R- ja Python-kurssit), esihenkilöiden coaching-ryhmät sekä kirjoitusvalmennus tilastoasiantuntijoille. Lähiesihenkilötyön ammattitutkinto alkoi yhteistyössä Business College Helsingin kanssa. Lisäksi kokeiltiin Kahvivarttijunaa (8–12/2024), joka tarjosi koko henkilöstölle lyhyitä oppimistuokioita M360-ympäristöstä.

27.2.2025

Seurantavuonna saatiin myös valmiiksi Tilastokeskuksen uusi perehdytyskokonaisuus, joka sisältää 1,5 lähikoulutuspäivää ja viraston toimintaan perehdyttävän verkkokurssin.

Henkilöstöjohtamisen kehittämistä toteutettiin esihenkilöille suunnattujen johtamisklinikoiden avulla, joita oli seurantavuonna 15 kappaletta. Johtamisklinikoilla käsiteltiin erilaisia johtamiseen ja henkilöstöön liittyviä teemoja. Lisäksi jatkettiin edellisenä vuonna alkanutta Valmentava johtajuus -koulutussarjaa esihenkilöille. Uusille esihenkilöille tarjottiin seurantavuonna HAUS:in Mahdollistaja - esihenkilötyössä valtiolla -valmennus.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

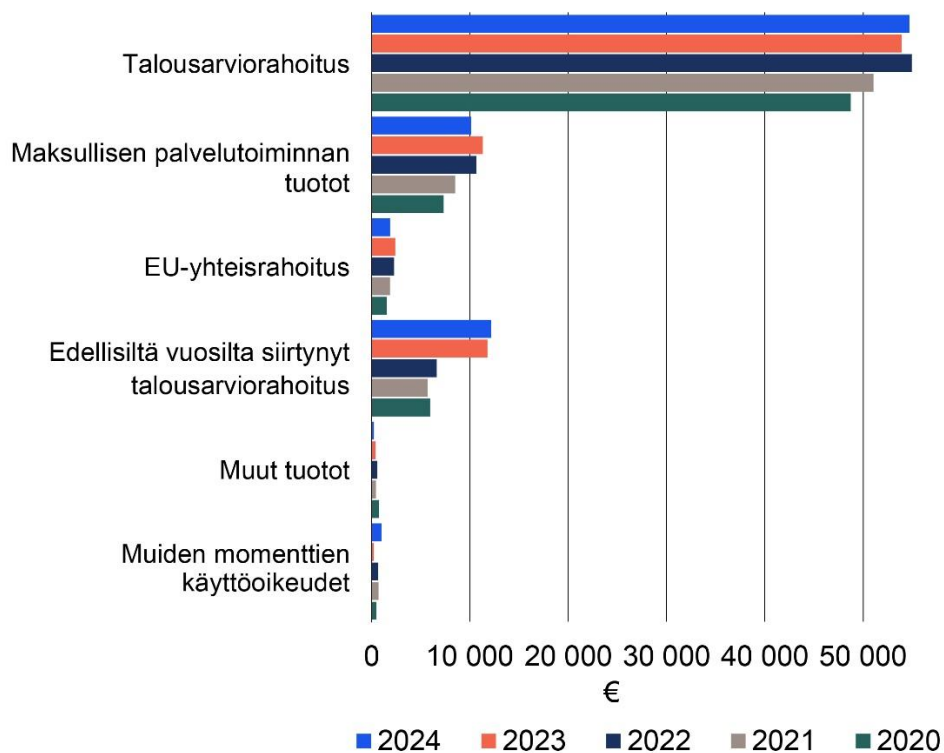
1.7.1 Rahoituksen rakenne

Tilastokeskuksella oli toimintavuonna käytettävissä rahoitusta kaikkiaan 80,2 miljoonaa euroa. Käytettävissä olevan rahoituksen määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 0,1 miljoonaa euroa.

Pääosa toimintavuoden rahoituksesta, 54,7 miljoonaa euroa (68 %), saatiin valtion talousarviossa toimintamäärärahana. Muiden momenttien käyttö oli 1,0 miljoonaa euroa. Lisäksi käytettävissä oli edelliseltä vuodelta siirtynyttä toimintameno-rahoitusta 12,2 miljoonaa euroa.

Ulkopuolista rahoitusta saatiin yhteensä 12,3 miljoonaa euroa. Tästä maksullisen toiminnan tuotot olivat 10,1 miljoonaa euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja EU:lta saatiin 1,9 miljoonaa euroa. Lisäksi muuta ulkopuolista rahoitusta oli käytettävissä toimintavuonna 0,3 miljoonaa euroa, joka muodostui pääosin kansallisista yhteisrahoitteisista hankkeista sekä EU:n kustannusten korvauksista.

Kuvio 3: Toiminnan rahoitusrakenne 2020–2024, 1 000 €.

27.2.2025

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Oheisessa taulukossa on esitetty Tilastokeskuksen vuoden 2024 talousarvion toteutuma.

Taulukko 27: Talousarvion toteumalaskelma.

Tilastokeskuksen rahoitus (1000 €)	2022	2023	2024	Muutos %
Budjetti 28.30.01	54 961	53 927	54 720	1
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	6 637	11 807	12 175	3
Siirtynyt seuraavalle vuodelle	11 807	12 175	10 796	-11
Muiden momenttien käyttöoikeudet (sis. ed. vuosilta siirtyneet)	659	228	1 022	348
Alv menot mom. 28.01.29	2386	2 792	3 201	15
Alv tulot 11.04.01	1 188	1 271	1 311	3

Tilastokeskus sai vuonna 2024 valtion talousarviosta rahoitusta kaikkiaan 57,9 miljoonaa euroa. Rahoituksesta pääosa, 54,7 miljoonaa euroa, oli toimintamenomäärärahaa, jonka määrä kasvoi 0,8 miljoonalla eurolla (1 %).

Toimintamenomäärärahan vähennyksiä tehtiin sote-uudistuksen rahoitukseen (0,7 miljoonaa euroa) sekä säädöspohjaisen ja ympäristötilastoinnin tilastotuotannon laajentumiseen (0,1 miljoonaa euroa).

Toimintamenomäärärahaa lisäsivät datahuoneen vakainaistamiseen ja laajentamiseen saatu 0,4 miljoonaa euroa. Datahuoneen kokonaismääräraha oli lisäyksen jälkeen 0,8 miljoonaa euroa. Kaikkia datahuoneeseen kohdistettuja rahoja ei käytetty vuonna 2024 vaan osa siirrettiin käytettäväksi seuraavalle vuodelle. Tutkijapalveluiden maksullisen toiminnan hintatukea saatiin 0,9 miljoonaa euroa. Lisämäärärahaa saatiin myös liikenteen ja työkoneiden päästölaskentajärjestelmän ylläpitoon (0,1 miljoonaa euroa) ja päästölaskentajärjestelmän ylläpitoon (0,1 miljoonaa euroa). Palkkauksen tarkistuksiin saatiin 2,2 miljoonaa euroa ja vuokrankorotuksen kompensatiota 0,1 miljoonaa euroa.

Hintatukea olisi voitu käyttää 0,1 miljoonaa euroa, mutta siirto Tilastokeskuksen toimintamomentilta (28.30.01.01) ”Tutkija palvelujen hintatuki” -momentille (28.30.01.02) jäi tekemättä. Tämän takia koko 0,9 miljoonaa euroa siirrettiin käytettäväksi seuraavalle vuodelle ja vuoden 2025 kirjanpitoon tehdään käytöstä korjauskirjaus. Mahdollisuus hintatuen käyttöön vuonna 2024 jäi vähäiseksi Tutkijapalveluiden erillismenojen kasvusta huolimatta, koska vastaavasti myös tuotot kasvoivat. Hintatukea voidaan käyttää vain tutkijapalveluiden liiketaloudellisesti hinnoitellun maksullisen toiminnan tuottojen ja suorien kustannusten erotuksen verran.

Muiden momenttien käyttöoikeuksia oli käytettävissä vuonna 2024 1,2 miljoonaa euroa (vuonna 2023: 0,23), niistä käytettiin 1,0 miljoonaa euroa (vuonna 2023: 0,23). Arvonlisäveromenoja kirjattiin 3,2 miljoonaa euroa (vuonna 2023: 2,8) ja arvonlisäverotuloihin kirjattiin 1,3 miljoonaa euroa (vuonna 2023: 1,3).

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksessa (4.4.2023) Tilastokeskuksen kokonaismenoiksi vuodelle 2024 arvioitiin 68,8 miljoonaa euroa ja tuotoiksi 12,2 miljoonaa euroa, joka sisälsi maksullisen tuottoja 10,0 miljoonaa euroa. Tilastokeskuksen ja Valtiovarainministeriön välisessä vuoden 2024 tulossopimuksessa (13.12.2023) Tilastokeskuksen kokonaismenoiksi arvioitiin 70,8 miljoonaa euroa ja tuotoiksi 13,0 miljoonaa euroa, joka sisälsi maksullisen tuottoja 10,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa (27.3.2024) Tilastokeskuksen kokonaismenoiksi vuodelle 2024 arvioitiin 70,6 miljoonaa euroa ja tuotoiksi 13,0 miljoonaa euroa, joka sisälsi maksullisen tuottoja 10,7 miljoonaa euroa.

27.2.2025

Kokonaiskulujen toteuma vuonna 2024 oli lopulta 70,7 miljoonaa euroa (ilman muiden momenttien käyttöä 1,0 miljoonaa euroa). Tuotot olivat 12,3 miljoonaa euroa, joka sisälsi maksullisen tuottoja 10,1 miljoonaa euroa. Edellisiltä vuosilta siirtynyttä toimintamäärärahaa oli vuonna 2024 käytettävissä 12,2 miljoonaa euroa. Siirtyvä erä pieneni 1,4 miljoonaa euroa (-11 %). Vuodelle 2025 siirtyi 10,8 miljoonaa euroa.

Siirtyvä erä kääntyi laskuun maksullisten tuottojen odotettua suuremman pudotuksen ja kehittämiseen käytetyn panoksen kasvattamisen myötä. Kehittämiseen käytetyn panoksen kasvattaminen on strateginen valinta ja osa Tilastokeskuksen toimia valtiontalouden säästötoimiin vastaamisessa.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 28: Tuotto- ja kululaskelman mukaiset tuotot.

Tuotot	2022	2023	2024	Muutos %
Maksullisen toiminnan tuotot	10 692	11 318	10 138	-10
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	2 737	2 746	1 964	-28
Muut toiminnan tuotot	123	113	185	64
Yhteensä	13 552	14 177	12 287	-13

Tilastokeskuksen tuotto- ja kululaskelman mukaiset tuotot vuonna 2024 olivat 12,3 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen on 1,9 miljoonaa euroa (-13 %).

Maksullisen toiminnan tuotot laskivat 1,2 miljoonaa euroa (-10 %) vuonna 2024. Tuotot olivat 10,1 miljoonaa euroa. Lasku johtui suurimmaksi osaksi kertaluonteisten suurten maksullisten tiedonkeruiden päättymisestä, mutta tuotot vähenivät lähes kaikissa tuoteluokissa tutkijapalveluita lukuun ottamatta. Vuoden 2024 maksuasetuksessa tutkijapalveluiden valmisaineistot siirrettiin julkisoikeudellisista suoritteista liiketaloudellisesti hinnoiteltuihin suoritteisiin. Käyttöluvut säilyivät julkisoikeudellisina suoritteina. Samassa yhteydessä tutkijapalveluiden hintoja nostettiin vuoden alussa ja tuntihintoja maaliskuussa. Hintojen nosto yhdessä kysynnän kasvun kanssa lisäsi tutkijapalveluiden tuottoja.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot laskivat edellisistä vuosista jääden 2,0 miljoonan euron tasolle (vuonna 2023: 2,7). Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot muodostuvat pääasiassa EU:n grant-hankkeista. Niiden summa oli 1,9 miljoonaa euroa (vuonna 2023: 2,3). Grant-hankkeiden määrä pysyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna, mutta hankekausien vaihtelun myötä kirjatut tuotot vähenivät selvästi.

Tuottojen kertymää rasittivat myös edellisiin tilikausiin kohdistuneet tuottojen oikaisut (0,2 miljoonaa euroa). Oikaisut kohdistuivat tilikausille 2022 (0,1 miljoonaa euroa) ja 2023 (0,1 miljoonaa euroa), ja ne koskivat yhtä Grant -rahoitteista hanketta. Hankkeen tilikauden aikaiset jaksotukset ylittivät lopulta haettavissa olleen maksimirahoituksen, joten tuloutusta jouduttiin oikaisemaan. Tilastokeskus on tämän jälkeen muuttanut tilikauden aikaisia jaksotuskäytäntöjään ja lisännyt tarkistuspesteitä jaksotusprosessiin. Näin on pyritty varmistamaan, että vastaavaa tilannetta ei enää jatkossa pääse syntymään. Muita tuottoja saatiin 0,2 miljoonaa euroa, mikä on noin 0,1 miljoonaa enemmän kuin aiempina vuosina. Muut tuotot koostuvat pääosin yhteistoiminnan kustannusten korvauksista, joita on saatu EU:lta ja kansallisista hankkeista.

27.2.2025

Taulukko 29: Tuotto- ja kululaskelman mukaiset kulut.

Kulut (1 000 €)	2022	2023	2024	Muutos %
Yhteensä	65 758	68 982	70 746	3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	182	177	95	-46
Henkilöstökulut	46 772	48 291	48 002	-1
Vuokrat	3 167	2 762	2 879	4
Palvelujen ostot	12 083	15 156	15 873	5
sis. Valtori ja Palkeet	5 390	6 182	6 446	4
Muut kulut	1 665	1 983	2 731	38
sis. matkustuskuluja	459	651	552	-15
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1	0	1	-
Valmistus omaan käyttöön (-)	8	-998	-426	-57
Poistot	1 880	1 611	1 590	-1
Jäämä 1	52 206	54 805	58 459	7
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	-3	3	-200
Satunnaiset tuotot ja kulut	-	0	0	-
Jäämä 2	52 205	54 802	58 456	7
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista	1 200	1 521	1 890	24
Perityt arvonlisäverot	-1 188	-1 271	-1 311	3
Suoritetut arvonlisäverot	2 388	2 792	3 201	15
Tilikauden tuotto- / kulujäämä	53 405	56 323	60 345	7

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut vuonna 2024 olivat 70,7 miljoonaa euroa, mikä on 1,8 miljoonaa euroa (3 %) edellisvuotta enemmän. Aine-, tarvike- ja tavaraostoihin käytettiin 0,1 miljoonaa euroa, mikä on 0,1 miljoonaa euroa (-46 %) vähemmän kuin vuonna 2023. Henkilöstökulut olivat 48,0 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen on 0,3 miljoonaa euroa (-1 %). Henkilötyövuosien kokonaismäärä (710) laski 25 henkilötyövuodella verrattuna vuoteen 2023 (735) ja alkuperäinen henkilötyövuosikehitys (721) alitettiin 11 henkilötyövuodella. Kuukausipalkkaisten henkilötyövuoden hinta kuitenkin kasvoi 3,4 prosenttia. Tilastokeskuksen henkilötyövuoden hinta oli edelleen hieman valtiotasoisien keskiarvon alapuolella. Vuokramenot kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa (4 %). Kasvu johtuu vuokrankorotuksista sekä uudesta työskentelypisteestä Lappeenrannassa.

Vuonna 2024 palvelujen ostoihin käytettiin 15,9 miljoonaa euroa, mikä on 0,7 miljoonaa euroa (5 %) enemmän kuin vuonna 2023. Ulkopuolisten palveluntarjoajien hyödyntäminen on strateginen valinta, joka näkyy ostopalveluiden kasvussa. Suurin kasvu palvelujen ostoissa 1,2 miljoonaa euroa tapahtui tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluissa. Kasvu selittyy suurelta osin ulkopuolisten ostopalveluiden käytön kasvulla kehittämishankkeissa. ICT-käyttöpalvelut olivat 1,6 miljoonaa euroa, joka on 0,4 miljoonaa euroa (33 %) enemmän kuin vuonna 2023. Kasvu ICT-käyttöpalveluissa johtuu pääasiassa

27.2.2025

CSC:ltä tehtyjen ostopalveluiden kasvusta 0,4 miljoonaa euroa, mikä johtuu hintojen noususta ja tutkijapalveluiden volyymin kasvusta.

Sisäisten ICT-palvelujen ostojen toteuma vuonna 2024 oli 5,9 miljoonaa euroa ja 5,8 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kasvu johtuu Valtorin palveluista. Valtorin palveluihin käytettiin kokonaisuudessaan 5,9 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen on 0,3 miljoonaa euroa (4,5 %). Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeilta ostettiin palveluita 0,5 miljoonalla eurolla. Taso säilyi samana kuin vuonna 2023 ja 2022. Valtorin ja Palkeiden menot muodostavat 41 prosenttia kaikista palvelujen ostoista. Sisäiset asiantuntija- ja tutkimuspalvelut kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa (442 %). Kasvu selittyy kansallisarkistosta ostetuilla arkistointipalveluilla ja Suojelupoliisin turvaselvityksillä. Terveyspalvelujen ostot kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa (12 %), ollen 0,6 miljoonaa euroa vuonna 2024. Terveyspalvelut sisältävät myös ennaltaehkäisevän terveydenhoidon palveluita, joihin satsattiin enemmän kuin edellisellä vuonna.

Vähennystä tapahtui postimenoissa, jotka laskivat 0,2 miljoonaa euroa (17 %), vuonna 2024 toteuma oli 0,7 miljoonaa euroa ja 0,9 miljoonaa euroa vuonna 2023. Painatuspalvelut laskivat 0,1 miljoonaa euroa (-37 %) Lasku molemmissa johtuu volyymin pienemisestä. Vuonna 2023 päättyi kaksi isoa haastattelutiedonkeruuta. Muissa palveluissa laskua tapahtui 0,2 miljoonaa euroa (46 %). Laskusta puolet selittyy edellisellä vuonna päättyneen tiedonkeruun ostoilla. Lisäksi arkistoaineiston käsittelyssä ei enää hyödynnetty vuokratyöntekijöitä samassa laajuudessa kuin aiempina vuosina ja Tilastoareena-tapahtuma järjestettiin hybridinä. Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut näyttäisivät myös vähentyneen, mutta tosiasiaa lasku edelliseen vuoteen nähden 0,8 miljoonaa euroa (-78 %) selittyy kirjaustavan muutoksella. Yksi konsulttilasku on jaettu vuodesta 2024 alkaen asiantuntija- ja tutkimuspalveluihin (0,2 miljoonaa) ja patenti-, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksuihin (0,8 miljoonaa).

Matkustuskulut olivat 0,55 miljoonaa euroa, mikä on 0,1 miljoonaa euroa (-15 %) vähemmän kuin vuonna 2023. Matkustuskulut eivät ole edelleenkään palanneet korona-aikaa edeltävälle tasolle. Yksi iso osatekijä matkakulujen laskun taustalla on käyntihaastatteluiden loppuminen. Osittain on siirrytty läsnäkokouksista etäkokouksiin.

Vuonna 2024 valmistus omaan käyttöön (0,04 miljoonaa euroa) pitää sisällään sisäisistä kehittämissuunnitelmista aiheutuneita menoja, jotka kirjattiin taseen keskeneräisiin aineettomiin käyttöomaisuushankintoihin. Käyttöomaisuudesta tehtiin vuonna 2024 poistoja 1,6 miljoonalla eurolla. Arvonlisäveroa perittiin vuonna 2024 1,3 miljoonaa euroa ja suoritettiin 3,2 miljoonaa euroa.

1.7.4 Tase

Taulukko 30: Taseen vastaavat.

VASTAAVAA (1 000 €)	2022	2023	2024	Muutos %
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet	5 353	4 809	3 649	-24
Muut pitkävaikutteiset menot	5 353	3 811	2 722	-29
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-	998	926	-7
Aineelliset hyödykkeet	75	6	1	-83
Kalusteet	74	5	0	-100
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1	1	0

27.2.2025

VASTAAVAA (1 000 €)	2022	2023	2024	Muutos %
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	5 428	4 815	3 650	-24
Vaihto- ja rahoitusominaisuus				
Vaihto-ominaisuus	5	6	5	-17
Lyhytaikaiset saamiset	3 977	2 968	3 341	13
Rahat, pankkisaamiset	1	1	0	-100
Vaihto- ja rahoitusominaisuus yhteensä	3 983	2 975	3 345	12
VASTAAVAA yhteensä	9 411	7 790	6 996	-10

Tilastokeskuksen taseen loppusumma vuonna 2024 oli 7,0 miljoonaa euroa, mikä on 0,8 miljoonaa euroa (-10 %) edellisvuotta pienempi. Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisen sijoitusten arvo oli 3,7 miljoonaa euroa, mikä on 1,2 miljoonaa euroa (-24 %) edellisvuotta pienempi.

Vaihto- ja rahoitusomaisuuden arvo kasvoi 0,4 miljoonaa euroa (12 %). Arvo taseessa vuonna 2024 oli 3,3 miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääosin muiden lyhytaikaisten saamisten arvon noususta 0,4 miljoonalla eurolla (13 %). Muihin lyhytaikaisiin saamisiin kirjattiin maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan saatavia sekä EU:lta laskutettavia matkakorvauksia ja muita saamisia. Lyhytaikaisten myyntisaamisten arvo kasvoi 0,05 miljoonaa euroa ja oli vuoden 2024 taseessa 2,3 miljoonaa euroa. Valtion sisäiset saamiset muodostivat lyhytaikaisista myyntisaamisista 0,8 miljoonaa euroa kuten edellisvuotena vuonna. Lopuista 1,5 miljoonasta eurosta suurin osa muodostui saatavista Eurostatilta, yliopistoilta, tutkimus- ja oppilaitoksilta, kaupungeilta sekä kunnilta.

Oman pääoman arvo kasvoi 29 prosenttia ollen 7,8 miljoonaa euroa vuonna 2024. Vieras pääoma oli arvoltaan 14,8 miljoonaa euroa. Kasvu vuoteen 2023 on 0,1 miljoonaa euroa (1 %). Vieraan pääoman eristä merkittävin on 9,7 miljoonaa euron siirtovelka, joka muodostuu lähes kokonaan lomapalkkavelasta henkilöstölle. Lomapalkkavelka kasvoi 0,2 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Saatujen ennakoiden määrä kasvoi 0,5 miljoonaa euroa (262 %). Tämä johtuu EU-rahoitteisten projektien rahoituskausien ja tulojaksotusten vuosittaisesta vaihtelusta. Ostovelkojen määrä pieneni 0,4 miljoonaa euroa (-14 %). Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset ja edelleen tilittävät erät laskivat hieman. Muut lyhytaikaiset velat kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa.

Taulukko 31: Taseen vastattavat.

VASTATTAVAA (1 000 €)	2022	2023	2024	Muutos %
Oma pääoma				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	-2 369	-2 369	-2 369	0
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-1 911	-2 569	-4 563	78
Pääoman siirrot	52 748	54 329	59 459	9
Tilikauden tuotto- ja kulujäämä	-53 405	-56 323	-60 345	7
Oma pääoma yhteensä	-4 938	-6 932	-7 818	13
Vieras pääoma				

27.2.2025

VASTATTAVAA (1 000 €)	2022	2023	2024	Muutos %
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot	633	202	731	262
Ostovelat	2 473	2 903	2 483	-14
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	909	865	849	-2
Edelleen tilittävät erät	1056	971	925	-5
Siirtovelat	9 266	9 772	9 748	0
Muut lyhytaikaiset velat	12	9	78	767
Vieras pääoma yhteensä	14 349	14 722	14 814	1
VASTATTAVAA yhteensä	9 411	7 790	6 996	-10

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Tilastokeskuksessa sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 b §:n edellyttämällä tavalla. Tilastokeskuksen johdon tehtävänä on valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 69 §:n mukaan huolehtia siitä, että virastossa toteutetaan talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset sisäiset valvontamenettelyt. Menettelyillä varmistetaan viraston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus, viraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen sekä viraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta.

Tilastokeskuksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä noudatetaan valtiovarainministeriön sisäisen valvonnan perustelumuiiota (VM 2024:50), valtiovarainministeriön riskienhallinnan käsikirjaa valtionhallinnon toimijoille (VM 2023:54) sekä soveltuvien osin kansainvälistä COSO-sisäisen valvonnan viitekehystä ja ISO 31000:2009 riskienhallintastandardia.

Sisäisen valvonnan järjestäminen on osa Tilastokeskuksen johtamista. Ylin johto vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä, edistämisestä sekä viestimisestä. Tilastokeskuksen sisäisen valvonnan velvoitteet on kuvattu työjärjestyksessä, taloussäännössä ja johtamismallissa. Nämä yhdessä viraston muiden ohjeiden kanssa muodostavat asianmukaiset toimintaperiaatteet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyille.

Tilastokeskuksen johto on vuoden 2024 tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä arvioinut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa käyttäen valtiovarain controller-toiminnon antamaa vuonna 2024 päivitettyä arviointikehikkoa. Arvioinnissa on hyödynnetty Tilastokeskuksen talouden ja toiminnan suunnitelma- ja seurantaraportteja, tietoturva- ja tietosuojamateriaalia ja -ohjeistusta, sisäisen tarkastuksen tarkastusraportteja, henkilöstökyselyn tuloksia sekä muuta relevanttia ohjeistusta ja dokumentaatiota. Lisäksi johtajille, osastopäälliköille ja johtaville asiantuntijoille on lähetetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikysely, jonka tuloksia on hyödynnetty kokonaiskuvan luomisessa. Arvioinnissa on myös huomioitu aiemmat arvioinnit ja niiden pohjalta tehty kehitystyö.

Sisäisen valvonnan arviointi osa-alueittain

- **Ohjausympäristö:** Viraston strategia ja strateginen toimeenpanosuunnitelma päivitettiin vuonna 2024. Uudella strategialla ohjataan Tilastokeskuksen toiminnan muutosta hallitusti vastauksena määrärahojen lähivuosina tapahtuvaan supistumiseen. Strategian kärki on tehostaa ja yhtenäistää Tilastokeskuksen yhteistä tietoprosessia. Strateginen muutos toteutetaan Moti-muutosohjelman avulla.

27.2.2025

Aikataulu on haastava, ja onnistunut muutos edellyttää ICT-kehittämisen ohella vahvaa viestintää uudessa prosessissa tarvittavista työrooleista ja toimintatavoista sekä suunnitelmallista kouluttamista ja osaamisen vahvistamista. Riskien hallinnan näkökulmasta muutosohjelman toteutuminen on ratkaisevaa: jos se epäonnistuisi, Tilastokeskus ei pysty sopeuttamaan tuotantokustannuksiaan supistuviin määrärahoihin.

- **Riskien arviointi ja riskienhallinta:** Kuluvan vuoden aikana hankittiin virastoon uusi riskienhallinnan tietojärjestelmä, joka mahdollistaa paremman riskienhallinnan raportoinnin ja kokonaisvaltaisen riskikartan tuottamisen. Sisäinen tarkastus on arvioinut viraston riskienhallintaa ja todennut maturiteetin hyväksi mutta edelleen kehittämistarpeina seurannan ja raportoinnin vahvistamisen.
- **Valvontatoimenpiteet:** Keskeiset toimintaprosessit ja niihin liittyvät riskit ja valvontatoimenpiteet on tunnistettu ja kuvattu. Virasto toteutti ISO27001 standardin mukaisen itsearvioinnin. Tietojärjestelmien kehittämisessä on huomioitu lainsäädännön vaatimukset sekä otettu harkiten käyttöön uusia pilviratkaisuja. Sisäisen valvonnan merkitystä tietoturvassa ja tietosuojassa on pidettävä esillä ja varmistettava, että kaikki vastuutahot tuntevat valvontatehtävät vaadittavalla tavalla.
- **Tieto ja viestintä:** Johdon laskentatoimi tuottaa kattavasti tietoa viraston taloudellisuudesta, kustannusvastaavuudesta ja omaisuudesta. Tiedolla johtamista on jatkossakin kehitettävä mm. hankintatoimen, maksullisen toiminnan ja ydintoiminnan osalta.
- **Seurantatoimenpiteet:** Virasto toteuttaa vuosittain useita IT-auditointeja, tietosuojan vaikutusten arviointeja, sisäisiä tarkastuksia ja muita arviointeja. Komissio (Eurostat) ja ulkoista valvontaa suorittavat viranomaiset tekevät säännöllisiä tarkastuksia ja arviointeja. Sisäisen valvonnan tilaa ja toimivuutta arvioidaan vuosittain kattavasti tilinpäätöksen yhteydessä.

Tilastokeskuksen olennaisia sisäiseen valvontaan kohdistuvia kehittämiskohteita vuosille 2025–2026 ovat:

- Sisäisen valvonnan (ml. korruptiontorjunta) ja hyvän hallinnon ohjeistuksen laatiminen.
- Sisäisen valvonnan koulutus esihenkilöille ja johtajille sekä viestiminen koko henkilöstölle.
- Sisäisessä valvonnassa kiinnitetään huomiota muutoksen läpivientiin ja toimeenpanoon.

Arvioinnin perusteella Tilastokeskuksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet.

1.9 Arviointien tulokset

Maailmanpankki on arvioinut 186 valtion tilastojärjestelmien laatua ja kypsyyttä perustuen vuoden 2023 tietoihin. Suomen johtoasema vuonna 2023 vaihtui nyt sijaan kaksi Tanskan ollessa niukasti vertailun paras maa. Arvio perustuu viiteen osa-alueeseen. Täydet pisteet Suomi sai sekä datan käytöstä kansainvälisissä organisaatioissa että infrastruktuuria koskevasta kohdasta standardit ja menetelmät. Muut osa-alueet ovat datapalvelut, datatuotteet ja datan lähteet. Eniten kehitettävää Suomella, kuten muillakin mailla, on datan lähteet -osion paikkatiedoissa.

Euroopan tilastojärjestelmän kolmas käytännesääntöjen vertaisarviointikierron valmistui vuonna 2022. Arviointi sisälsi joukon suosituksia, joiden toimeenpano jatkuu edelleen. Eräät suositukset koskivat Tilastokeskuksen rahoitusaseman parantamista, mikä ei ole toteutunut.

27.2.2025

Eurostat on arvioinut eräiden tilastojen tai tilastointialueiden raportointia suhteessa säädösten vaatimuksiin. Saatu palaute on erittäin hyvää.

Taulukko 32: Eurostatin arviot tietotoimituksista 2021–2023.

Tilastointialue	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arviointi 2024
Lyhyen aikavälin tilastot (STS)	10/10	100 %	100/91 % 100/100 %	Arvio 3/2024 Arvio 9/2024
Rakennetilastot (SBS)	-	100/100	100/100	Täyttää vaatimukset täysin
Rakennetilastot, yritysdemografia (SBS)	-	100/100	100/100	Täyttää vaatimukset täysin
Teollisuuden hyödyketilasto	VG		100 %	-
T&K-tilasto	VG	VG	100 %	-
Tutkimus- ja kehittämisrahoitus valtion talousarviossa (GBARD)	VG	VG	100 %	-
Innovaatiotilasto	-	-	100 %	Tehdään joka toinen vuosi
Ulkomaiset tytäryhtiöt Suomessa	VG	88,6 % G	100 %	
Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailla	VG	100 % VG	100 %	-
Tieliikenteen tavarankuljetukset			Tiedot toimitettu	Pieni viive 4. neljänneksen tiedoissa 2023
Ulkomaan meriliikenne			Tiedot toimitettu	Joitain tietoja revisioitu
Ilmaliikenne			Tiedot toimitettu	
Sosiaalitalastot	-	VG	Full compliance, some minor non-compliances	Lähes kaikki tietotoimitukset täyttivät vaatimukset

VG: Very good compliance, all required data (with minor exceptions) is delivered in time

G: Good compliance, few elements are missing or small delays in data delivery

P: Data is partly available but major elements of compliance are missing or deadlines are not respected

N: A large part of the data is missing or there are major delays in deliveries

Lyhyen aikavälin tilastoissa seurantavuoden ensimmäisessä arvioinnissa vaadittavista tiedoista puuttui kaupan alan uusia sarjoja. Määräaikoja oli noudatettu toimitettujen tietojen osalta. Puutteet saatiin korjattu syyspuolella tehtyyn arviointiin mennessä.

Harmonisoidun kuluttajahintaindeksin (HICP) jälkiseurantaraportin mukaan useimpia tarkastuksissa 2021 havaittuja kohtia on parannettu. Tilastokeskuksessa on myös ollut käynnissä EU:n osittain rahoittama kehittämisshanke, jonka kohteena ovat mm. vuokratilastoinnin kehittäminen ja laadunmuutosmenetelmien parantaminen hintakeruussa.

27.2.2025

Edellä olevassa taulukossa sosiaalitalastojen kokonaisuus muodostuu useiden tilastojen tietotoimituksista. Tietotoimitukset koskevat väestöä ja asuinoloja, työvoimaa, työmarkkinoita, tuloja ja elinoloja sekä koulutusta. Tavoitteesta poikettiin vähäisessä määrin muutamassa tietotoimituksessa.

Erillisillä arviointikäynneillä kohteena olivat ympäristötilastot, joista ei löytynyt mitään huomautettavaa.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Ei ilmoitettavia tietoja.

1.10.2 Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan kautta tulleita ilmoituksia koskevat yhteenvetotiedot

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan kautta ei ole tullut yhtään ilmoitusta.

1.10.3 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Ei ilmoitettavia tietoja.

1.11 Kuvioden 1–3 tiedot taulukkomuodossa

Taulukko 33: Kuvion 1 tiedot. Tilastokeskuksen menojen rakenne 2020–2024, 1 000 €.

	2020	2021	2022	2023	2024
Muut menot	1 319	1 510	1 863	2 147	2 826
Vuokrat	3 053	3 056	3 154	2 762	2 879
Palveluhankinnat	11 414	11 413	12 071	15 114	15 401
Henkilöstömenot	42 969	45 306	46 566	47 716	47 283

Taulukko 34: Kuvion 2 tiedot. Tulot asiakasryhmittäin 2020–2024, 1 000 €.

	2020	2021	2022	2023	2024
Valtio	3 291	3 118	4 736	4 266	3 630
Kunnat	1 060	1 033	1 064	1 041	1 135
Elinkeinoelämä	1 421	1 625	1 799	1 819	1 873
Muut	1 569	2 733	3 094	3 500	3 499

Taulukko 35: Kuvion 3 tiedot. Toiminnan rahoitusrakenne 2020–2024, 1 000 €.

	2020	2021	2022	2023	2024
Muiden momenttien	476,4	717,1	651,0	225,5	1 022,3
Muut tuotot	778,1	448,0	567,4	423,6	252,5
Edellisiltä vuosilta siirtynyt	5 951,3	5 689,0	6 637,0	11 807,0	12
EU-rahoitus	1 574,7	1 885,5	2 293,0	2 435,0	1 896,0
Maksullisen	7 339,9	8 508,5	10 692,0	11 318,0	10
Talousarviorahoitus	48 738,0	51 062,0	54 961,0	53 927,0	54

27.2.2025

2 Tilastokeskuksen talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2024	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	1 271 065,30	1 310 894	1 310 894,35	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	1 271 065,30	1 310 894	1 310 894,35	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	0,00	28	28,43	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	0,00	28	28,43	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	1 271 065,30	1 310 923	1 310 922,78	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 määrärahojen käyttö 2024	Talousarvion 2024 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2024	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	56 719 301,30	57 920 502	47 124 826,75	10 795 674,85	57 920 501,60	0,00	13 196 971,64	67 916 971,64	57 121 296,79	10 795 674,85
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	2 792 301,30	3 200 502	3 200 501,60		3 200 501,60	0,00				
28.30.01. Tilastokeskuksen toimintamenot (S2)	53 927 000,00	54 720 000	43 924 325,15	10 795 674,85	54 720 000,00	0,00	12 174 626,47	66 894 626,47	56 098 951,62	10 795 674,85
28.30.01.01. Toimintamenot	53 027 000,00	53 820 000	43 924 325,15	9 895 674,85	53 820 000,00	0,00	12 174 626,47	65 994 626,47	56 098 951,62	9 895 674,85
28.30.01.02. Tutkija palvelujen hintatuki (EK) (enintään)	900 000,00	900 000	0,00	900 000,00	900 000,00	0,00	0,00	900 000,00	0,00	900 000,00
28.70.20. Tuottavuuden edistäminen (S2)							1 022 345,17	1 022 345,17	1 022 345,17	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	9 860,44						0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	9 860,44									
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	9 860,44									
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	2 260,64						0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (A)	2 260,64									
33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	2 260,64									
Määrärahatilit yhteensä	56 731 422,38	57 920 502	47 124 826,75	10 795 674,85	57 920 501,60	0,00	13 196 971,64	67 916 971,64	57 121 296,79	10 795 674,85

Tilastokeskuksen talousarvion toteumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää tällä liitteellä.

27.2.2025

3 Tilastokeskuksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2024-31.12.2024		1.1.2023-31.12.2023	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	10 137 896,92		11 318 161,14	
Muut toiminnan tuotot	2 148 711,01	12 286 607,93	2 858 487,81	14 176 648,95
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	95 249,20		177 425,73	
Henkilöstökulut	48 002 293,03		48 291 150,57	
Vuokrat	2 879 050,89		2 761 660,32	
Palvelujen ostot	15 872 748,19		15 155 883,64	
Muut kulut	2 731 185,02		1 983 054,80	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	525,62		-321,68	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-425 651,05		-997 952,88	
Poistot	1 590 403,15	-70 745 804,05	1 610 945,07	-68 981 845,57
JÄÄMÄ I		-58 459 196,12		-54 805 196,62
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 443,40		3 558,23	
Rahoituskulut	-93,17	3 350,23	-248,19	3 310,04
SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT				
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	-195,00	-195,00
JÄÄMÄ II		-58 455 845,89		-54 802 081,58
JÄÄMÄ III		-58 455 845,89		-54 802 081,58
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 310 894,35		1 271 065,30	
Suoritettavat arvonlisäverot	-3 200 501,60	-1 889 607,25	-2 792 301,30	-1 521 236,00
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-60 345 453,14		-56 323 317,58

27.2.2025

4 Tilastokeskuksen tase

Tase	31.12.2024		31.12.2023	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	2 722 326,91		3 810 657,76	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	926 337,08	3 648 663,99	997 952,88	4 808 610,64
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Kalusteet	0,00		4 805,45	
Muut aineelliset hyödykkeet	1 484,57	1 484,57	1 484,57	6 290,02
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		3 650 148,56		4 814 900,66
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	5 078,09	5 078,09	5 603,71	5 603,71
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 269 063,17		2 220 892,13	
Siirtosaamiset	22 624,00		40 347,93	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 048 892,68	3 340 579,85	706 561,21	2 967 801,27
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	71,60		1 471,60	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-262,36	-190,76	-239,95	1 231,65
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		3 345 467,18		2 974 636,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ		6 995 615,74		7 789 537,29

VASTATTAVAA	31.12.2024		31.12.2023	
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-2 369 173,31		-2 369 173,31	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-4 562 810,71		-2 568 685,43	
Pääoman siirrot	59 459 283,05		54 329 192,30	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-60 345 453,14	-7 818 154,11	-56 323 317,58	-6 931 984,02
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	730 868,49		201 682,09	
Ostovelat	2 483 229,72		2 903 199,35	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	848 923,96		864 830,47	
Edelleen tilittävät erät	924 725,29		971 395,43	
Siirtovelat	9 747 727,68		9 771 621,26	
Muut lyhytaikaiset velat	78 294,71	14 813 769,85	8 792,71	14 721 521,31
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		14 813 769,85		14 721 521,31
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		6 995 615,74		7 789 537,29

27.2.2025

5 Tilastokeskuksen liitetiedot

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

- 1) 1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.
Budjetointia koskevia muutoksia ei ole tehty vuonna 2024.
- 2) Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.
Tilastokeskuksella ei ollut vuodenvaihteessa merkittäviä valuuttamääräisiä laskuja.
- 3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.
Tilastokeskuksen tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä Valtiovarainministeriön määräyksiä ja ohjeita.
Valmistusta omaan käyttöön oli 425 651,05 euron arvosta vuonna 2024 ja 997 952,88 euron arvosta vuonna 2023.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Tilastokeskuksen yhdenmukaisten periaatteiden, säännösten ja määräysten mukaisesti.
- 4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.
Tilastokeskuksessa ei ole tehty merkittäviä aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia.
- 5) Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa.
Tilinpäätösvouden ja edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia keskenään.
- 6) Selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.
Tilastokeskuksella ei ole tilinpäätösvouden jälkeisiä olennaisia tapahtumia, joita ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.

27.2.2025

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 3.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 4.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2024	2023
Henkilöstökulut	40 416 511,47	40 356 450,94
Palkat ja palkkiot	40 220 812,19	40 003 845,61
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	195 699,28	352 605,33
Henkilösivukulut	7 585 781,56	7 934 699,63
Eläkekulut	7 106 836,14	7 218 106,66
Muut henkilösivukulut	478 945,42	716 592,97
Yhteensä	48 002 293,03	48 291 150,57
Johdon palkat ja palkkiot, josta	636 289,38	619 891,95
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	1 440,00	1 440,00
Johto	1 200,00	1 200,00
Muu henkilöstö	240,00	240,00

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poisto aika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet				
11200000 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	Tasapoisto	5	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	Tasapoisto	5	20	0
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	10	10	0
125–126 Koneet ja laitteet				
12550000 ICT-laitteet	Tasapoisto	3	33,3	0
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
12690000 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
127 Kalusteet				
12700000 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	Tasapoisto	5	20	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
12800000 Taide-esineet	Ei poistoja			

27.2.2025

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2024	7 711 037,83	997 952,88	8 708 990,71
Lisäykset	497 266,85	425 651,05	922 917,90
Vähennykset	0,00	-497 266,85	-497 266,85
Hankintameno 31.12.2024	8 208 304,68	926 337,08	9 134 641,76
Kertyneet poistot 1.1.2024	-3 900 380,07	0,00	-3 900 380,07
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 585 597,70	0,00	-1 585 597,70
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2024	-5 485 977,77	0,00	-5 485 977,77
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	2 722 326,91	926 337,08	3 648 663,99

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2024	24 027,29	1 484,57	25 511,86
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2024	24 027,29	1 484,57	25 511,86
Kertyneet poistot 1.1.2024	-19 221,84	0,00	-19 221,84
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-4 805,45	0,00	-4 805,45
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2024	-24 027,29	0,00	-24 027,29
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	0,00	1 484,57	1 484,57

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 8.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 9.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 10.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 11.

27.2.2025

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
Tilastokeskuksella ei ole valtiontakauksia ja -takuita.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan
Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2024	Määrärahatarve 2025	Määrärahatarve 2026	Määrärahatarve 2027	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	5 389 822,10	4 776 242,56	1 819 973,36	0,00	0,00	6 596 215,92

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan
Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset.

€	Talousarvio- menot 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve 2025	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	5 389 822,10	4 776 242,56	1 819 973,36	0,00	0,00	6 596 215,92

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 13.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 14.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 15.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 16.

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Tilastokeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 17.

27.2.2025

Tilastokeskuksen tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

	2024	2023*
TUOTOT	€	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	857 305	1 393 761
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot		
Tuotot yhteensä	857 305	1 393 761
KOKONAISKUSTANNUKSET		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	27	1 890
Henkilöstökustannukset	288 426	642 415
Vuokrat	0	0
Palvelujen ostot	85 124	101 370
Muut erilliskustannukset	45 058	109 222
Erilliskustannukset yhteensä	418 635	854 897
Tukitoimintojen kustannukset	440 223	817 265
Poistot	24 084	52 816
Korot	1 858	2 302
Muut yhteiskustannukset	83 802	190 971
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	549 967	1 063 354
Kokonaiskustannukset yhteensä	968 602	1 918 251
TULOS	-111 297	-524 490
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	-111 297	-524 490
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0
Kustannusvastaavuus %	89 %	73 %

*Liitteen 18 tietojen kerääminen aloitettu vuonna 2023.

Kuvaus kustannuslaskennan periaatteista:

"Tilastokeskus noudattaa valtion ulkoisen kirjanpidon ohjeita ja sääntöjä. Valtion yhteinen palvelukeskus Palkeet hoitaa Tilastokeskuksen ulkoisen kirjanpidon. Sisäisessä laskennassa on käytössä valtion hallinnon yhteinen työajanseurantajärjestelmä (Kieku/Palkeet). Loppu- ja tukisuoritteilla on omat seurantakohteet, joille tulot ja menot kohdistetaan. Osa kustannuslaskenta-aineistosta tulee Kieku-järjestelmästä (välittömät erilliskustannukset).

Tilastokeskuksella on ollut käytössä vuodesta 2023 lähtien valtion yhteinen kustannuslaskentamalli, joka perustuu yhteiseen seurantakohtemalliin ja erityisesti toimintoseurantakohteeseen. Kustannusajureina käytetään työaikoja. Yhteinen kustannuslaskentamalli on ns. hybridimalli, joka mahdollistaa kustannuslaskennan toteuttamisen jako-, lisäys- ja toimintolaskennan keinoin tai näiden yhdistelmänä. Kustannuslaskennan raportit ovat osa Tilastokeskuksen operatiivista raportointia. Kustannuslaskennan menetelmä on sama kaikelle maksulliselle toiminnalle sekä myös yhteisrahoitteisille hankkeille."

27.2.2025

6 Allekirjoitus

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Markus Sovala

Pääjohtaja

**Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document**

Asia / Sak / Case

TK/509/00.02.00/2025

Tilastokeskuksen toimintakertomus 2024 (tilinpäätös)

Asiakirja / Dokument / Document

TK/509/00.02.00/2025-1

Tilastokeskus tilinpäätös 2024

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures